

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat

Környezetvédelmi-fenntarthatósági programja

2018 – 2023.

[tervezet, egyeztetésre]

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

A Programot készítette:

Prevenció Kft.

Senex Kft.

A Program készítéséért felelős:

Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat

Készült:

2017. június - szeptember

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	5
2. A TERÜLET JELLEMZÉSE	8
3. HELYZETÉRTÉKELÉS	9
3.1. Levegőminőség	9
3.1.1. A levegő minősége a kerületben	9
3.1.2. A levegő minősége összehasonlítva Budapesti egyéb területeivel	11
3.1.3. Az avarégetés korlátozása	12
3.1.4. Szmogriadó	12
3.1.5. Növényi eredetű légszennyezés	12
3.2. Klímastratégia	13
3.2.1. Energetika	14
3.2.2. Zöldfelület gazdálkodás	15
3.2.3. Közlekedésfejlesztés	15
3.3. Felszíni és felszín alatti vizek állapota	17
3.4. A természet és táj állapota	22
3.5. A települési és épített környezet állapota	24
3.6. Zöldfelület gazdálkodás	25
3.7. Zaj és rezgésvédelem	30
3.7.1. Közúti közlekedési zaj	30
3.7.2. Vasúti közlekedési zaj	34
3.7.3. A légiközlekedésből származó zaj	36
3.7.4. Üzemi létesítmények	36
3.7.5. Üzemi jellegű zajforrások (légtechnikai berendezések, rakodás-szállítás)	37
3.7.6. Szabadidős létesítmények, tevékenységek (vendéglátóhelyek, zenés szórakozóhelyek, teraszok, alkalmi zenés rendezvények)	37
3.7.7. Építési zajok	38
3.7.8. A zajpanaszok intézése	38

3.7.9.	A kerületi zajvédelmi rendelet	39
3.8.	Települési hulladékgazdálkodás	41
3.9.	Közlekedés és szállításszervezés	45
3.10.	Környezettudatos gondolkodás és környezeti nevelés	45
3.11.	Egyesületek és civil szervezetek tevékenysége	46
3.12.	Önkormányzat környezetvédelmi tevékenysége	46
4. A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSEL ÖSSZHANGBAN ÁLLÓ, ELÉRNI KÍVÁNT KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK		49
4.1.	Levegőtisztaság-védelem, éghajlat változás	49
4.2.	Felszíni és felszín alatti vizek védelme és fenntartható használata	50
4.3.	Biológiai sokféleség védelme, tájvédelem	51
4.4.	Zöldfelület gazdálkodás, környezetminőség	51
4.5.	Zajvédelem	52
4.6.	Hulladékgazdálkodás	53
4.7.	Közlekedés	54
4.8.	A környezettudatosság növelése, környezeti nevelés és társadalmi részvétel	55
4.9.	Energiagazdálkodás	55
4.10.	Környezet-egészségügy	57
5. BUDAPEST XIII. KERÜLET KÖRNYEZETVÉDELMI-FENNTARTHATÓSÁGI PROGRAMJA, FELADATOK		58

1. BEVEZETÉS

A környezet védelme, a természeti értékek megőrzése napjainkra a társadalmi-gazdasági élet meghatározó részévé vált. Ennek alapvető oka egyrészt a hosszú távon nem fenntartható gazdálkodás következtében a természeti erőforrások egyre gyorsabb ütemű felhasználása, másrészt a gazdasági tevékenységek hatásaként a környezetbe kibocsátott szennyező anyagok növekvő mennyisége. Mindezek eredményeképpen – a gazdasági változások kétségtelen előnyös vonatkozásaival párhuzamosan – szinte minden környezeti elem állapota romlott, és ez már a környezethasználatok korlátozásával is együtt jár. Ugyanakkor a megfelelő környezeti feltételek nélkülözhetetlenek a jelen és a jövő nemzedékek jólétének, egészséges életének biztosításához. A helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatait, többek között a település környezetvédelmi programjára vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban Kvtv.) tartalmazza. A települési (így a kerületi) önkormányzat a környezet védelme érdekében Kvtv. 46. § (1) bekezdés b) pontja szerint köteles önálló környezetvédelmi program (a továbbiakban: Program) kidolgozására, mely a képviselőtestület által kerül jóváhagyásra. Az önkormányzat a szomszédos, illetve az érintett önkormányzatoknak tájékoztatásul, valamint az illetékes környezetvédelmi igazgatási szervnek véleményezésre küldi meg a környezetvédelmi programot.

A Programnak a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban - a Kvtv. 48/B. § (2) bekezdésben foglaltakon túl - a Kvtv. 48/E. §-ban rögzítetteket kell tartalmaznia. A 1995. évi LIII. törvény 48/E. § (3) bekezdés szerint az önkormányzatnak gondoskodnia kell a környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kell kísérnie az azokban foglalt feladatok megoldását, és a programot szükség szerint, de legalább a Nemzeti Környezetvédelmi Program megújítását, illetve felülvizsgálatát követően - a 48/A. § (2) bekezdésének figyelembevételével - felül kell vizsgálni.

A Budapest Főváros XIII. kerület 2018-2023. évekre szóló környezetvédelmi programjának célja a kerület környezeti állapotának és környezeti teljesítményének javítása, ezáltal egészséges lakókörnyezet biztosítása a lakosság számára.

A Program mint átfogó környezetvédelmi terv a kerület adottságaival, feladat- és hatáskörével összhangban¹ tartalmaznia kell:- a környezeti elemek állapotának bemutatásán alapuló **helyzetértékelést,**

- a fenntartható fejlődéssel összhangban álló, elérni kívánt környezetvédelmi **célokat,**
- a célok elérése érdekében teendő (így a légszennyezettség-csökkentéssel, a zaj és rezgés elleni védelemmel, a zöldfelület-gazdálkodással², a települési környezet tisztaságával, a vízgazdálkodással, a hulladékgazdálkodással, az energiagazdálkodással, a közlekedéssel és a haváriahelyzetek elhárításával kapcsolatos) feladatokat, azok **megvalósításának ütemezését,**
- a kitűzött célok megvalósításának **ellenőrzési és értékelési eszközeit,**
- az intézkedések végrehajtásához szükséges **források megjelölését.**

A fentiekén túl – a Kvtv. előírásaival összhangban - a Program tartalmaz:

- az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével, az éghajlatváltozás várható helyhatásaihoz való alkalmazkodással³, és
- a környezeti neveléssel, tájékoztatással és a társadalmi részvétellel kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

Alapvető célkitűzések:

- az egészséges környezet feltételeinek biztosítása, az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások csökkentése, megszüntetése, a megfelelő életminőséghez szükséges környezeti állapot megőrzése, javítása és helyreállítása;
- a természetes rendszerek és természeti értékek megóvása, szükség esetén rehabilitációja, fennmaradásuk biztosítása, a bioszféra sokszínűségének megtartása, a természeti folyamatokban rejlő információk megőrzése;

¹ Figyelembe véve Budapest kétszintű önkormányzatiságát, a Fővárosi és a kerületi önkormányzatok közötti ebből adódó feladatmegosztást.

² A XIII. Kerületi Önkormányzat közterületi és zöldhálózati stratégiája, az AngyalZöld+ tartalmazza a közút-, parkolási és zöldhálózat üzemeltetésére és fejlesztésére elfogadott terveket és feladatokat, ezért e Programban zöldfelület-gazdálkodási feladatok részletezése nem indokolt.

³ Ebben a vonatkozásban a Program a Klímastratégia végrehajtását is szolgálja.

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

- a természeti erőforrásokkal való gazdálkodásban a fenntartható fejlődés figyelembevétele, a természeti erőforrásokkal való takarékos és értékvédő gazdálkodás;
- a gazdasági fejlődés és a környezet összefüggésében a harmonikus, észszerű környezet-igénybevételre és a minimális környeztkárosításra való törekvés;
- hosszú távon az ember és környezet harmóniájának megteremtése;
- a környezet állapotának és veszélyeztettségének mindenkori pontos ismerete;
- a kerület gazdasági versenyképességének növelése a környezeti állapot javításával;
- a helyi társadalom környezettudatosságának és a környezet fejlesztésben való érdekeltségének növelése, a közösségi részvétel fokozása,
- tiszta, vonzó települési környezet megteremtése és fenntartása.

A Programnak a magasabb szintű környezetvédelmi tervekkel, így Budapest Főváros Környezeti Programjával és a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal összhangban kell lennie.

Jelen tanulmány Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzatának a Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja, melynek előzménye a 2012-2017. évekre szól. Jelen tanulmány az elfogadott Környezetvédelmi-fenntarthatósági Program aktualizálása céljából készült, a 2018-2023-as tervezési időszakra.

2. A TERÜLET JELLEMZÉSE

A XIII. kerület kiépülése a magyar ipar és Budapest gyors fejlődésével esett egybe. Az elmúlt néhány évtizedben gyökeres átalakuláson ment keresztül Angyalföld, Újlipótváros és Vizafogó együttese, vállalkozások, intézmények egyaránt szívesen költöznek ma már nemcsak a Váci úti irodafolyosó példaértékű fejlődést produkáló területére, hanem más kerületi helyszínek szintúgy kedveltek. A XIII. kerület a főváros fejlődésének egyik motorja. A főváros negyedik legnépesebb kerülete, amelyet a kerületen belül továbbköltözők és a máshonnan érkezők egyaránt szívesen választanak lakóhelyül. A XIII. kerület területe 11,33 négyzetkilométer. Teljes egészében a pesti homoksíkságon terül el, felszínét a Duna tevékenysége alakította ki, a föld mélye bővizű hőforrásokat rejt.

A kerület határai

A kerületet északon a IV. kerülettől a Budapest–Esztergom-vasútvonal és (a Népszigeten) az Újpesti vasúti híd választja el. Keleten és délkeleten a XIV. kerülettel határos, a választóvonal itt is a vasútnál húzódik Budapest-Nyugati pályaudvartól Rákosrendezőn át a Vasúttörténeti Parkig. Délen a Szent István körút és a Nyugati tér választja el a kerületet az V. és (rövid szakaszon, a Nyugati térnél) a VI. kerülettől. A XIII. kerület nyugati határa a Duna, a folyam itteni szakaszának budai oldalán Budapest II. és III. kerülete terül el, és itt található a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott területként a Margitsziget.

Városrészei:

Angyalföld,
Göncz Árpád Városcsopont,
Népsziget,
Újlipótváros,
Vizafogó.

3. HELYZETÉRTÉKELÉS

Az alábbi fejezetben bemutatjuk a környezeti elemek jelenlegi állapotát és az azt befolyásoló főbb hatótényezőket, továbbá e fejezet tartalmazza a 2012-2017. évi környezetvédelmi-fenntarthatósági programban meghatározott feladatok végrehajtásáról szóló beszámolót is.

3.1. LEVEGŐMINŐSÉG

Napjainkban – a többi nagyvároshoz hasonlóan – kerületünkben is a legjelentősebb légszennyezést a közlekedési eredetű emisszió okozza. A személygépjármű-forgalomnövekedésének következtében a közlekedési emisszió a gépjármű állomány műszaki színvonalának fokozatos javulása ellenére sem csökken. A kommunális eredetű (a lakások fűtéséből származó) levegőszennyezés a földgáz-használat növekedésével párhuzamosan fokozatosan csökken.

3.1.1. A LEVEGŐ MINŐSÉGE A KERÜLETBEN

A XIII. kerületre vonatkozó levegőtisztaság-védelmi előírásokat a 3.1.1. számú melléklet tartalmazza. Ahogy azt a zónabesorolás azt mutatja, hogy a kerület levegője nitrogén-oxidokkal és szálló porral szennyezett (B kategória), így e szennyezőanyagok tekintetében várható határérték túllépés, míg kén-dioxiddal és szén-monoxiddal gyengén szennyezett (E és D kategória), tehát e komponensek várható koncentrációja a környezeti levegőben nem haladja meg a határértéket.

A XIII. kerület levegőminősége

A XIII. kerületben a levegő minőségét az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat egy automata mérőállomása (XIII. ker. Honvéd telep Dózsa György út 53. – városi háttér mérési pont), valamint egy manuális mérőállomás (XIII. ker. Váci út 172-176. – forgalom mérési pont) vizsgálja. A mérési adatok rövid értékelését az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Az automata és manuális mérőállomás elhelyezkedését a 3.1.2 mellékletben mutatjuk be.

Az automata mérőállomás 2013.01.01. és 2016.12.31. közötti mérési eredményeiből készített statisztikákat az alábbi táblázat tartalmazza.

3.1.1.3. táblázat: A Honvéd mérőállomáson mért értékek statisztikája (2013-2016)

Mérési időszak	Nitrogén-oxidok				Nitrogén-dioxid				Szálló por (PM ₁₀)			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
2013.01.01 - 2016.12.31	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Órás túllépések, db	37	na	0	na	39	na	31	na	-	-	-	-
24 órás túllépések, db	0	na	0	na	0	na	0	na	14	39	32	34
Éves túllépések	-	-	-	-	nem	na	nem	na	nem	nem	nem	nem

na: nincs adat

A táblázat adataiból jól látszik, hogy 2013. és 2016. közötti időszakban csak a szálló por (PM₁₀) szennyezőanyagot mérték minden évben, és nitrogén-oxidokat és nitrogén-dioxidot 2013-ban és 2015-ben.

A **nitrogén-oxidok** koncentrációja 37 alkalommal lépte túl az óras egészségügyi határértéket a 2013. év során, amely a megengedett 24 alkalomnál több, azonban 2015-ben nem volt egyetlen túllépés sem. A nitrogén-oxidok koncentrációja egyszer sem haladta meg a 24 órás egészségügyi határértéket 2013-2016 időszakban.

A **nitrogén-dioxid** tekintetében elmondható, hogy a mért koncentrációja 2013. év során 39 alkalommal, 2015. év során 31 alkalommal, a megengedett 18 alkalomnál is többször túllépte az óras egészségügyi határértéket. A nitrogén-dioxid koncentrációja egyszer sem haladta meg a 24 órás egészségügyi határértéket a 2013-2016. időszakban, valamint éves határérték túllépés sem történt.

A **szálló por (PM₁₀)** minden évben túllépte a 24 órás egészségügyi határértéket a vizsgált 2013-2016. időszakban. A túllépések száma azonban a megengedett 35 alkalmat csak 2014-ben haladta túl. Az is látható, hogy az óras mérési eredményekből számított éves átlagok az éves egészségügyi határérték alatt maradtak.

A manuális mérőállomáson 2013. és 2016. közötti időszakban csak a nitrogén-dioxid szennyezőanyag forgalom okozta kibocsátását mérték minden évben.

Elmondható, hogy a mért koncentrációja mindegyik mért év során a megengedett 18 alkalomnál többször lépte túl a 24 órás egészségügyi határértéket, valamint éves határérték túllépés is történt.

3.1.1.4. táblázat: A Váci úti mérőállomáson mért értékek statisztikája (2013-2016.)

Mérési időszak	Nitrogén-dioxid			
	2013	2014	2015	2016
2013.01.01 - 2016.12.31	2013	2014	2015	2016
24 órás túllépések, db	49	103	51	75
Éves túllépések	igen	igen	igen	igen

3.1.2. A LEVEGŐ MINŐSÉGE ÖSSZEHASONLÍTVA BUDAPESTI MÁS TERÜLETEIVEL

Budapest levegőminőségéről összességében elmondható (ahogy a zónabesorolás is mutatja), hogy nitrogén-dioxid és szálló por (PM₁₀) tekintetében szennyezett, így e komponensek tekintetében az egészségügyi határértékek túllépésére lehet számítani. Ahogy az a főváros egészéről is elmondható, úgy a XIII. kerületben is a fő közlekedési útvonalak mentén a nappali fő forgalmat lebonyolító órákban lehet számítani az egészségügyi határértékek túllépésére, ahogy azt a manuális mérőállomás adatai is alátámasztják. A fő közlekedési útvonalaktól távolodva azonban csökkennek a szennyezőanyagok koncentrációi. Legkedvezőbb terület e tekintetben a Duna part, ahol a folyam mentén természetes úton áramlik be tisztább levegő a városon kívüli területekről. Az elsődleges légszennyező forrásnak a forgalmat tekinthetjük, e mellett a kerület levegőminőségét kisebb mértékben befolyásolja a háztartások fűtése és meleg víz ellátása.

A közlekedési és ipari kibocsátásokra a kerületi önkormányzatnak csekély a ráhatása, beavatkozási lehetőségek elsősorban az érintett önkormányzatokkal és gazdasági szereplőkkel való partnerség-építés és információcsere területén lehetséges. Ugyanakkor a háztartási fűtésből és melegvíz-ellátásból származó kibocsátások esetében a kerületi önkormányzat környezeti és energetikai szemléletformálással (úgy mint rácsatlakozás a távhőellátásra, vagy energiatakarékossági lehetőségek épületszigeteléssel, gépészeti korszerűsítéssel, épületekhez köthető megújuló energiahordozók alkalmazásával, stb.) segítheti a fűtési eredetű kibocsátások mérséklését.

A XIII. kerület levegőminőségével kapcsolatos intézkedések szempontjából lényeges, hogy Budapesten a Fővárosi Közgyűlés hatáskörébe tartozik a szmogriadó terv és a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, valamint az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok rendelettel történő megállapítása. Az említett fővárosi

rendelet tiltja az avar és zöldhulladék égetését a főváros területén, mely kihatással van a kerület levegőminőségére és a fővárosi szmogriadó elrendelésének alakulására is.

3.1.3. A KERTI ZÖLDHULLADÉK ÉGETÉSÉNEK TILALMA

Budapest Főváros szmogriadó tervéről szóló 69/2008. (XII.10.) Főv. Kgy. rendelet 4/A § (1) bekezdés d) pontja értelmében *tilos Budapest közigazgatási területén belül avart és kerti hulladékot égetni.*

A lakosság a kerületi médiából teljes körűen értesült a kerti hulladék égetésének tilalmáról, és összességében betartja az erre vonatkozó rendelkezést. Az elmúlt öt évben mindössze egy alkalommal (2016) érkezett lakossági bejelentés avarégetés miatt.

3.1.4. SZMOGRIADÓ

A Főváros szmogriadó tervéről szóló 69/2008. (XII. 10.) Főv. Kgy. rendelkezik arról, hogy a kerületi önkormányzatok kizárólag a tájékoztatásban kapnak szerepet. A szmogriadót a főpolgármester rendeli el, és Budapest egész területére érvényes. Az önkormányzat abban működik közre, hogy minél szélesebb körben és pontos információt kapjanak a lakosok, valamint a kerületi egészségügyi és nevelési intézmények arról, hogy mit jelent a szmogriadó, és milyen szabályok érvényesek ilyenkor.

2012. és 2016. között évente egy-két alkalommal volt szükség a szmogriadó tájékoztatási fokozat elrendelésére melyről a kerületi honlapon is jelent meg felhívás.

A szmogriadó elrendelése esetén szükséges feladatokat az Önkormányzat szervei és intézményei számára polgármesteri-jegyzői utasítás szabályozza.

3.1.5. NÖVÉNYI EREDETŰ LÉGSZENNYEZÉS

A legnagyobb problémát az Észak-Amerikából behurcolt, inváziós gyomfaj, a *parlagfű* okozza. A Budapesten tapasztalható magas pollenkoncentráció döntően a főváros környéki területekről származik, a kerületen belüli források jelentősége kicsi, de ezek teljes megszüntetésére kell törekedni. A XIII. Kerületi Közszolgáltató Zrt. feladata az önkormányzati kezelésben lévő közterületek kaszáltatása, mely az allergén gyomok terjedésének megakadályozását is szolgálja.

Az allergia szempontjából veszélyt jelentő porzós virágok jelennek meg előbb, július első felében, majd július végétől megindul a pollenszóródás, mely még ősszel is tart, és amely során a virágpor a légáramlatokkal akár száz kilométerre is eljuthat. Ebből egyértelműen következik, hogy a védekezést a virágzás előtti időszakra kell időzíteni.

Az önkormányzati honlapon részletes tájékoztató található meg az ingatlantulajdonosok gyommentesítési, és különösen parlagfű-mentesítési kötelezettségéről.

Ezen kívül az Építésügyi osztály rendszeresen felszólító levelekkel (indokolt esetben hatósági eljárásen kívül, „tájékoztató” jelleggel is) felhívja az ingatlantulajdonosok figyelmét a kötelezettségek teljesítésére.

Az önkormányzati ingatlanok rendszeres gyommentesítését a Közszolgáltató Zrt. folyamatosan végzi, részben vásárolt szolgáltatás, részben a parkgondnoki rendszer keretében.

Az elmúlt évek során történt lakossági bejelentésekkel és kényszerkaszálásokkal kapcsolatos adatokat a 3.1.3. melléklet tartalmazza.

Az adatokból látható, hogy a Építésügyi osztálynak a Közterület-felügyelettel közös rendszeres ellenőrzési és tájékoztatósi, valamint a Közszolgáltató Zrt. rendszeres gyommentesítési tevékenysége miatt a kerületben az elmúlt években jelentősen csökkent azon területek nagysága, ahol kényszerkaszálást kellett végeztetni.

A villamospályák gyommentesítése továbbra sem megoldott, a 2016. évben nem volt tapasztalható javulás a közösségi közlekedési infrastruktúra környezeti állapotában. A Főváros és a BKK-val folyamatosan egyeztetések zajlanak a probléma feloldásáról.

3.2. KLÍMASTRATÉGIA

A XIII. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete 2011-ben fogadta el a Klímastratégiáját, ezzel önálló területként jelentek meg az Önkormányzat munkájában az éghajlatváltozással kapcsolatos feladatok. A stratégia kidolgozásának és megvalósításának célja a globális éghajlatváltozást előidéző folyamatok mérséklése, illetve a bekövetkező változásokra való felkészülés és ezekhez történő alkalmazkodás, a kerületi szinten rendelkezésre álló eszközökkel.

A legfontosabb célkitűzés már teljesült: a klímatudatosság beépült az Önkormányzat tervezési rendszerébe, az éghajlatvédelmi szempontok megjelennek a döntéshozatal minden szintjén. A 2013-ban elfogadott Hosszútávú Fejlesztési Koncepció önálló fejezetben foglalkozik a klímaváltozással, és mind a kompakt, mind a policentrikus város koncepciója a fenntarthatóság és a klímavédelem célkitűzése is.

Az önkormányzat a környezetvédelmi programját 2012-ben Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programmá alakította át az önkormányzat.

A 2017-2020. évekre elfogadott Budapest XIII. kerület Önkormányzat Klímastratégiájának főbb érintett területei az alábbiak:

3.2.1. ENERGETIKA

Az épületenergetikai korszerűsítések területén állnak rendelkezésre az Önkormányzat számára a legköltséghatékonyabb kibocsátás csökkentési megoldások. Az Önkormányzat szén-dioxid-kibocsátásának zöme ingatlanjainak fűtéséből ered, ezért a legnagyobb mértékű csökkentés is ezen a területen érhető el. Az Önkormányzati ingatlanokban folyamatosan történik a hőszigetelés és a nyílászárócsere.

Megvalósult energetikai beruházások

Passzív ház

A Jász utcában 2,3 milliárd forintos beruházással épült meg a 3 épületben 100 lakást magába foglaló Passzívház, mely a Magyarországon épült legnagyobb ilyen minősítésű lakóház. (2014)

Passzív óvoda

Hasonlóan úttörő a 2500 m²-en megvalósult, 400 férőhelyes Kassák Lajos utcai Mesés kert Tagóvoda (2016). Az Archikon Építésziroda terveivel a legkorszerűbb, energiatudatos óvoda épült meg az országban, amelynek színvonala Európában is kimagasló. A nyílászárók 3 rétegű hő- és hangszigetelt, légmentesen zárt biztonsági üvegből készültek, így rendkívül kicsi a hőveszteség. Az épületen körben 25 cm, a tetőn, a padlón 35-40 cm a hőszigetelés.

Egyéb beruházások

Valamennyi önkormányzati beruházás, épület-felújítás során vizsgáljuk a megújuló energiaforrások használatának lehetőségét: például a Madarász tagóvoda és a Napraforgó

tagóvoda felújítása során napkollektort építettünk be, így a használati melegvíz előállítása részben megújuló energia felhasználásával történik.

Árnyékolók építése/telepítése, led-es fényforrások alkalmazása/cseréje folyamatos az Önkormányzati intézményeknél. A fentebb hivatkozott Mesés kert óvodánál intelligens világítási rendszer került kiépítésre.

3.2.2. ZÖLDFELÜLET GAZDÁLKODÁS

Az Önkormányzat rendszeresen felülvizsgálta zöldfelület-fejlesztési stratégiával, kerületi kezelésben lévő fák adatait tartalmazó (a növények egészségi állapotát és a szükséges kezeléseket is nyilvántartó) fakataszterrel és a kerület által kezelt zöldfelületekről parkkataszterrel rendelkezik. Részletesebben lásd a zöldfelület gazdálkodást bemutató 3.6. alfejezetben.

3.2.3. KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS

A kerékpározás támogatása keretében a *kerékpárosút-fejlesztés* mellett rendkívül fontos a biztonságos kerékpártárolók létesítése közterületen, valamint magánterületen (önkormányzati támogatással).

1. **Fővárosi Önkormányzat Balázs Mór Terv** (BMT) néven fogadta el a 2014-2030. közötti időszakra Budapest Közlekedésfejlesztési Stratégiáját (2014). A terv konkrét projektjavaslatai közt az alábbiak érdemelnek figyelmet a kerület kerékpáros hálózatának fejlesztése szempontjából: Kerékpáros hálózat elemei: kiemelt feladatot jelent a kerékpáros hálózat fejlesztése. A közösségi kerékpárrendszer fejlesztése a kerület területén is terjeszkedik, a későbbiekben felmérhető igényeknek megfelelően.
2. Ezen felül a kerület Hosszútávú Fejlesztési Koncepciójában is javaslatot tesz egy összefüggő zöldhálózati rendszer kialakítására, mely magában foglalja a nagy zöldfelületei elemeket, a fő sétányhálózati és kerékpáros elemeket is. A közlekedést tekintve a magángépjármű használat visszaszorulását tekinti kívánatosnak, amihez szükséges a gyalogos, kerékpáros infrastruktúra és a közösségi közlekedés fejlesztése; továbbá megoldandó a megfelelő gépjármű-tárolási feltételek kialakítása.

A Magyar Kerékpárosklub múlt évi (2016) javaslata a Fővárosi Közgyűlés döntéséhez EU-s támogatások kapcsán, amely a kerületet érinti:

Rákos-patak menti ökoturisztikai folyosó

Budapest egyik nagy hiányossága Kelet-Pest és a belváros kerékpáros barát összeköttetésének hiánya, ami a Rákos-patak menti kerékpáros útvonal kialakításával végre megoldódhat.

A Rákos-patak természetes közösségi térként fiatalabbak és idősek, futók, sétálók, családok számára, vagyis nem csak kerékpáros szempontból fontos célpont. A beruházás sikeréhez szükséges, hogy ne csak a patak mentén, hanem a csatlakozó utcákban – különös tekintettel a sugárirányú városi útvonalakra - is megfelelő kerékpáros kapcsolatok szülessenek.

MOL Bubi közbringarendszer bővítése

A 2014-ben bevezetett BuBi olyan kerékpáros közösségi közlekedési rendszer, amely új, alternatív közösségi közlekedési szolgáltatást biztosít a város leginkább beépített, legsűrűbben lakott területein.

2017. első felében a XIII. kerület Hungária körgyűűrhöz közeli területein, a Margitszigeten, illetve a III. kerületben a Flórián tér–Vörösvári út környékén létesültek új gyűjtőállomások. A meglévő hálózat sűrűségének növelése szükséges. A Bubi korábbi ütemeihez kapcsolódó „bringabarát” beavatkozások kiterjesztése szükséges. A közbringa-rendszer sikeréből az egész város profitál.

A kerületben elhelyezkedő BUBI pontokat a 3.2.1. melléklet térképe tartalmazza.

A kerékpározást népszerűsítő, támogató rendezvények a szemléletformálás hatékony eszközei.

A kerületi kerékpáros infrastruktúra jelentős elemmel bővült 2017-re a Dráva utca és Árpád híd közötti 1200 m hosszú kerékpárút révén.

A Rákos-patak rekreációs fejlesztéséhez kapcsolódó pályázattal sikeresen szerepelt Önkormányzatunk. A VEKOP 5.3.1-15-2016. pályázati kiírás keretében a Fővárosi Önkormányzat és a patak menti kerületek részvételével alakult konzorcium tagjaiként veszünk részt a Rákos-patak egész fővárosi szakaszát átölelő kerékpárút fejlesztési projektben, mely várhatóan 2019-re valósul meg.

2016 óta biztosít az Önkormányzat támogatás társasházak részére kerékpártároló építésére a kerületi környezetvédelmi pályázat keretében. Egy-egy társasház 300 000 Ft támogatást kaphat kerékpártároló kialakítására. Pozitív a fogadtatás, 2016-ban 18 pályázat érkezett összesen 169

kerékpár biztonságos elhelyezésére alkalmas tároló hely kialakítására, 2017-ben 15 pályázó 158 tároló helyet tervez kialakítani.

Az elektromos autók térnyerésének akadálya a jelenleg még erősen korlátozott energiatárolásuk, kis hatótávolságuk. Elterjedésük támogatásának eszköze az *elektromos töltőállomások* hálózatának kiépítése. A XIII. kerületben elérhető e-töltőállomások listáját a 3.2.2. melléklet tartalmazza.

A kiszolgáló és lakó utakon *a sebesség csökkentése*, az átmenő forgalom mérséklése a cél. Ezzel csökkenthető a zaj-, a por- és a szén-dioxid-kibocsátás. A sebesség csökkentése forgalomcsillapított övezetek kialakításával érhető el, ami különösen az Újlipótvárosban, illetve a Tatai u. és a Béke u. által közrezárt területeken indokolt.

3.3. FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VIZEK ÁLLAPOTA

A vízgazdálkodás a környezetgazdálkodás meghatározó részterülete. A víz mint környezeti erőforrás nagyon sokféle módon és alapvetően befolyásolja a társadalom életét és a környezetminőséget. Az ivóvízbázisok rendkívüli értéket képviselnek, és éppen ezeket a vízbázisokat fenyegeti hosszú távon a használt vizek által okozott talajvíz- és mélységi vízszennyezés. A felszín alatti vizek kiemelt szerepet játszanak az ivóvízellátásban, valamint a környezet egyéb elemeivel való összefüggésük is jelentős. A felszín alatti vizek minősége kihatással van a felszíni vizek vízminőségére is.

A vonatkozó 27/2004 (XII.25.) KvVM rendelet a kerületet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területként tartja számon. A kerület vízparti fekvésből következően a 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet „a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról” mellékletének meghatározása szerint veszélyeztetett, „A” kategóriába van besorolva. A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékenyterületeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint, *Felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, érzékeny, kevésbé érzékeny, valamint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések mellékletben lévő listája alapján a kerület érzékeny kategóriába van besorolva.*

Az Európai Parlament és Tanács 2000/60/EK Irányelve – a Víz Keretirányelv (VKI) -előírásai szerint a tagállamokban 2015-ig jó állapotba kell hozni a felszíni és felszín alattivizeket, és biztosítani is kell a fenntartható jó állapot tartós fennmaradását. A „jó állapot” a víz tisztasága mellett a vízhez kötődő élőhelyek minél természetesebb állapotát, illetve a vízminőséget befolyásoló megfelelő vízmennyiség biztosítását és védelmét is megköveteli. Az 1995. évi LVII. tv. a vízgazdálkodásról 4. § (1) f) pontja a települési önkormányzat feladataként határozza meg a helyi vízrendezést és vízkárelhárítást azzal, hogy ezek a fővárosi kerületek esetében a Fővárosi Közgyűlés hatáskörébe tartoznak.

A 2015–2020. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról szóló 7/2015. (VI. 17.) OGY határozat az alábbiakat írja: Az NKP-3 időszakában elfogadásra került Magyarország első Vízyűjtő-gazdálkodási Terve, amely tartalmazza a vizeket érintő antropogén hatásokat és beavatkozásokat, valamint meghatározza azon jelentős vízgazdálkodási kérdéseket, melyek megszüntetését, illetve csökkentését irányozza elő a VGT intézkedési programja.

A célkitűzések teljesítésének nyomon követéséhez, a hatékony intézkedések megtételéhez a vizek mennyiségi és minőségi állapotának rendszeres megfigyelése szükséges (a felszíni vizek esetében a víztestek ökológiai és kémiai állapota, a felszín alatti vizekre vonatkozóan a kémiai és mennyiségi állapot, illetve annak változása, ideértve a mederben hagyandó ökológiai vízhozam és a felszín alatti vizek mennyiségi igénybevételi határértékének a meghatározását is). Az új vagy többlet-feladatok (elsősorban a biológiai és speciális veszélyes anyag mérések) esetében a jövőben intézményfejlesztés szükséges.

A VGT intézkedéseinek egy része (pl. szennyvíz program, kármentesítés, vízbázisvédelem) más stratégiai területeknél szerepel.

Élőhelyek megőrzésénél szereplő *fő cselekvési irányok között szerepel*: Az élőhely-rehabilitációs és rekonstrukciós munkák (pl. visszagyepesítés, vizes élőhelyek helyreállítása) folytatása, folyamatos monitorozása, támogatása, a befejezett helyreállítások fenntartása, az elért állapot fenntartásának pénzügyi forrásai megteremtése.

A Duna-vízgyűjtő magyarországi részére 2015 év során készült Vízyűjtő Gazdálkodási tervben Budapest területén a Közép-Duna részvízgyűjtő Vízyűjtő-gazdálkodási tervében meghatározásra kerültek a felszíni víztestek.

Ebben a *Rákospatak alsó és felső (kódjai: AEP909, AEP911) vízfolyástest erősen módosított* kategóriába került besorolásra.

A tervekben a kerületről az alábbi adatok állnak rendelkezésre:

Közcélú felszín alatti vízbázisok védőterületei, a kijelölés helyzete alapján a területen:

- Margitszigeti vmt. üzemelő, Védendő termelés (m³/nap): 44000, Érintett felszín alatti víztest: sp.1.13.2
- Radnóti úti galéria tartalék, Védendő termelés (m³/nap): 3000, Érintett felszín alatti víztest: sp.1.13.1, sp.1.13.2

A Közép-Duna alegységen kijelölt vízfolyás víztestek:

<i>Azonosító</i>	<i>Víztest neve</i>	<i>Típusa, jellege</i>
AEP909	Rákos-patak felső	Síkvidéki – meszes – közepes-finom – közepes vízgyűjtő
AEP911	Rákos-patak alsó	Síkvidéki – meszes – közepes-finom – közepes vízgyűjtő

A vízgyűjtő gazdálkodási tervében és annak térképi mellékleteiben lehet találni adatokat a felszín alatti vizek állapotáról is.

A vízgyűjtő gazdálkodási terv (2016) felszín alatti vízkivételekről szóló mellékletében a terület vízhasználatát érintő adatok elérhetőek, melyeket a 3.3.1. melléklet tartalmaz.

A kerületben üzemelő engedélyezett, jobbára öntözésre használt talajvízkutakat a Polgármesteri Hivatal nyilvántartja, de ez a nyilvántartás – a tulajdonosok engedélyeztetési, bejelentési kötelezettségének elmulasztása miatt – közel sem teljes.

A kerületben a legnagyobb élővízfolyás a Duna, melynek vízminősége II. osztályú, a fürdőzés – ahogyan Budapest teljes közigazgatási területén – tilos.

Budapest felszíni vizei a Duna részvízgyűjtőn belül az 1-9 jelű Közép-Duna főcsatorna alegységekbe tartoznak. A budapesti kisvízfolyások végső befogadója a Duna. A Rákos-patak Budapest leghosszabb, 44 km-es vízfolyása. A Gödöllői-dombságból, Szada határában ered. Isaszeg és Pécel után a XVII. kerületben lép be a főváros területére, majd a X., XIV., és a XIII. kerületen áthaladva ömlik a Dagály Strandfürdő északi oldalán a Dunába.

A Rákos-patak egyúttal a kerület kelet-nyugati irányú zöldfolyosója. A kerület részt vesz a Rákos-patak revitalizációjának – a Fővárosi Önkormányzat által bonyolított – projektjében, melynek célja, hogy a négy budapesti kerületet és három agglomerációs települést érintő vízfolyás természet közelebb mederben futva egységes, és a közhasználat számára megnyitott zöldfolyosót

alkosson. A Rákos-patak vízminőségét alapvetően a gödöllői szennyvíztisztító működése határozta meg, ennek modernizációja azonban megtörtént.

Az egészséges ivóvízellátást a Fővárosi Vízművek kezelésében lévő, teljes körűen kiépített vezetékes vízhálózat biztosítja a XIII kerületben.

A vízhálózat a kerületben minden utcában kiépült.

64 db közterületi ivóvíz kút,

1500 db közterületi locsolókút és

9 db közterületi talajvízkút található.

A felszíni és felszín alatti közegek esetleges elszennyeződése:

A. Szennyvíztisztítás, csatornázottság

Budapest és agglomerációjának keletkezős szennyvizeit az Észak-pesti, Dél-pesti illetve a 2009-ben átadott Csepeli Központi szennyvíztisztító telep kezeli. A kerület csatornázottsága elvileg teljes. A felszín alatti vizek állapotát befolyásoló tényező a csatornahálózat kiépítettsége és állapota. A meglévő csatornahálózat korszerűsítése, bővítése fővárosi feladat.

Teljes körű a csatornázottság a kerületben.

A Béke téri kapacitás a fővárosi csatornahelyzet problematikus pontja. A lezúduló csapadék elvezetésére a rendszer műszakilag kevésbé alkalmas, a probléma megoldásához új gyűjtőcsatorna megépítésére és/vagy egyéb műszaki megoldásra lenne szükség, melyhez tanulmányterv készült.

B. Pontszerű szennyezőforrások a kerületben

A kerületben nincs ipari hulladéklerakó, és nincs jelentős ipari szennyvízkibocsájtó. Problémát okoznak a köz- és magánterületi hulladékelhagyások, de ezek felszámolására jelentős erőket fordít a kerület, tartósan nincs hulladék közterületen. Szennyvíz öntözés, állattartó telep nincs a kerületben.

A felszín alatti víz és a földtani közeg környezetvédelmi nyilvántartási rendszer (FAVI) adatszolgáltatásáról szóló 18/2007. (V. 10.) KvVM rendelet a felszín alatti vizeket veszélyeztető és szennyező források, és tevékenységek számbavételére, és a felszín alatti vizekre gyakorolt

hatásaik figyelemmel kísérésére irányul, de nyomon lehet követni a felszín alatti vizek mennyiségi illetve minőségi változásait is. A FAVI Kármentesítési információs alrendszerbe történő adatszolgáltatás a kármentesítések és a felszín alatti víz és földtani közeg szennyezőforrásainak, szennyezett területeinek országos számbavételéhez szükséges.

A talajszennyezettségekkel kapcsolatos adatok néhány év késéssel kerülnek átvezetésre a FAVI adatbázisba, amelynek alapját a tényfeltárások és műszaki beavatkozások beérkezett adatlapjai képezik. A FAVI-KÁRINFO rendszer célja az, hogy egy ingatlanról minden–a tulajdonos, kezelő, eladó, vásárló számára fontos–információ egyidejűleg rendelkezésre álljon.

A barnamezős területek fejlesztése elnevezésű Tematikus Fejlesztési Program (TFP) célja (2014.), hogy meghatározza a barnamezős területek jövőbeni fejlesztésének irányait és koordinált, egységes keretbe rendezze a stratégiai célok megvalósítását, a térségi potenciál kiaknázását leginkább segítő fejlesztéseket. A TFP alapjául szolgáló Budapest 2030 Hosszú távú Városfejlesztési Konceptióban alkalmazott definíció ezt a közép- és kelet-európai országokban használt terminológiai kiegészítésekkel vette át, kihangsúlyozva azt a tényt, hogy a területek korábbiakban használatban voltak, jelenleg elhagyottak vagy kis hatékonysággal kihasználtak és melyeken legtöbb esetben megjelenik a környezeti szennyezettség problematikája is.

A XIII. kerület barnamezős területeinek újrahasznosítása, a vegyes használatú területek funkcióváltása és funkcionális sűrűsödése révén kitüntetett szerepet játszik a város egészén belül.

C. Diffúz szennyezőforrások

A szikkasztás, az illegális hulladéklerakás, és mindezekkel egyidejűleg a csapadékvíz elvezetés megoldatlansága, illetve a minél gyorsabb vízelvezetésre való törekvés jelentős diffúz szennyezést eredményez, amely egyaránt veszélyezteti a felszíni és a felszín alatti vizeket.

A csapadékvíz szennyeződés okai az alábbiak lehetnek:

- A légszennyezőanyagok száraz kiülepedése háztetőkön
- közlekedési eredetű és egyéb légszennyezők száraz kiülepedése utakon,
- utcai szemét (beleértve az állati ürüléket is), kosz, por és növényi maradványok felhalmozódása burkolt felületen,
- az utak és a tágabb értelemben vett épített környezet kopástermékeinek felhalmozódása a burkolt felületeken,
- járművekből származó kopástermékek (fém, gumi) és folyadékok (ásványolajfélések),

- természetes vízvezető medrek, burkolatlan területek eróziója; zöldfelületekre kiszórt növényvédő szerek és műtrágya,
- valamint a téli útsózás.

Megvalósult beruházások felszíni és felszín alatti vizeket érintő területei

Az alkalmazkodás a klímaváltozáshoz programban az elmúlt években több zöldterületen (Kárpát-lakótelep, Béke tér, Gyermek tér, Gyöngyösi sétány, Vizafogó lakótelep, Országbíró lakótelep) megvalósult a talajvíz kutas öntözési rendszer. Ez a közterületi zöldfelületek öntözésének környezettudatos (ivóvízkímélő) és költséghatékony eszközeként jelenik meg.

A Meder utcától északra található, illetve a FOKA-öböl menti területeken történt beruházások keretében a magánbefektetők végeztek jelentős volumenű partvédelmi és árvízvédelmi feltöltéseket. A 2017. évi vizes világbajnokság létesítményfejlesztése kapcsán mobil árvízvédelmi gát létesült az Árpád híd és a Rákospatak közötti Dunaparton.

A szökőkutak szerepe nem merül ki a városképjavításában, kedvezően befolyásolják a mikroklímát is: közvetlen környezetüket párásítással, a levegő hűtésével teszik kellemesebbé.

A talaj állapota

A Föld felszíni és felszín alatti rétegei közül legnagyobb környezeti jelentősége a talajnak van, mely öntisztító és átmeneti tározó (pufferelő) képességének következtében a környezetet érő terhelés csökkentéséhez, így például a felszínalatti vizek védelméhez is hozzájárul. A kerületben talaj és talajvíz szennyezések kárelhárítása ügyében a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya jár el, a hivatal tartja számon az ezzel kapcsolatos információkat.

3.4. A TERMÉSZET ÉS TÁJ ÁLLAPOTA

Kiemelt terület: Pesti Duna-part. Fővárosi jelentőségű gyógyforrások, kutak, védett természeti területek: ELMŰ SE Uszoda kútjai (Népfürdő u. 18-20.). Védett közparkok, fasorok, kiemelt célú zöldfelületek és fasorok, tájképi szempontból különösen érzékeny vízpart, tájhasználati konfliktus terület, tájrehabilitációs akcióterületek, illetve ökológiai szempontból fokozottan érzékeny

területek egyaránt találhatóak a kerületben. A természeti értékek *felsorolását a 3.4.1. mellékletben csatoltuk.*

Hazánkban az 1996. évi, a természet védelméről szóló törvény értelmében a természet-védelmi területek lehetnek országos vagy helyi jelentőségűek. A helyi jelentőségű területek esetén a települési önkormányzat jegyzője jogosult a terület védetté nyilvánítására. A helyi jelentőségű természetvédelmi területek kijelölésének legfontosabb célja, hogy olyan területek is védetté váljanak, amelyek nem kerültek országos védelem alá, de mégis természetvédelmi értéket képviselnek. Helyi jelentőségű védett természeti érték jelenleg nincs kijelölve a kerületben.

A Rákos-patak a XIII. kerület kiemelkedő jelentőségű zöldfolyosója, melynek rekreációs fejlesztését mind a Hosszútávú Fejlesztési Program, mind az AngyalZÖLD+ program tartalmazza. A Rákos-patak menti területek rekreációs fejlesztése programban elfogadásra került a terv a Béke utca - Röppentyű utca közötti szakasz közparki fejlesztésére.

A Népsziget a kerület számára jelentős rekreációs fejlesztési lehetőségeket jelent, továbbá jelenleg is fontos tényező a zöldfelület-gazdálkodásban. A területen két nagyobb erdőfolt található, mindkettő jelenleg üzemtervezett erdőterület. A kettő közül a nagyobb, északi rész három (MÁV vízmű terület) parkerdő jellegű erdőrészletből áll, a déli egyből. A hármas erdőrészletben a 2000-es évek elejétől nagy mértékű fapusztulás ment végbe, amelynek eredményeként a terület nagy részén jelenleg nincsenek fák (az elszáradt fákat 2013-ban vágták ki).

A Népszigeten jelenleg ligetes megjelenésű füzesek, nyárasok jellemzőek, kifejezetten park jellegű zöldfelület nincs (a Budapest 2030 Hosszútávú Városfejlesztési Konceptió fejlesztendő közparkot jelölt ki a Népszigeten). A beépített területek aránya a 80-as években mért csúcshoz képest csökkent, az ipari jellegű létesítmények állapota folyamatosan romlik. Az öböl felőli oldali kaják- és kenuszakosztályok telepei, kikötői sorakoznak.

3.5. A TELEPÜLÉSI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÁLLAPOTA

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény, valamint a Budapest Főváros XIII. kerületi városrendezési és építési szabályzatról szóló 14/2016. (X. 18.) rendelettel módosított 56/2001. (XII.20.) számú rendelet is tartalmaz az egyes környezeti elemek védelmére vonatkozó előírásokat (21. § A környezet védelme).

A kerület megítélését, a lakosok hangulatát döntő mértékben befolyásolja a közterületek, parkok állapota, a köztisztaság helyzete, ezen kívül a közterületek, középületek állagromlása működési zavarokkal is járhat.

A biológiailag aktív (zöld-) felületek a kerületi klímát kedvezően befolyásolják és jelentős használati értékük is van: pihenést, kikapcsolódást nyújtó (rekreációs) területek. A kerületklímája a zöldfelületeknek – és persze a Duna közelségének – köszönhetően az átlagosnál kedvezőbb. A zöldfelületek fejlesztése, megóvása a településkép és a helyi lakosok életminőségének szempontjából is az egyik legfontosabb feladat. Az építés helyi rendjéről szóló Kerületi Építési Szabályzat és a Kerületi Szabályozási Tervekről szóló önkormányzati rendeletek előírják az építési telkek zöldfelületi arányát, a védendő és létrehozandó fasorokat, a közparkként fenntartandó területeket. Így jöhet létre a kerület zöldfelületi hálózata. A kerületi tulajdonban lévő területek fejlesztésével kapcsolatos tennivalókat az AngyalZÖLD+Stratégiai fogalmazza meg, mely a kerület zöldhálózatának fejlesztési alapidokumentuma.

A rendszerváltás után kerületünkben az ipar fokozatosan leépült, majd szinte teljesen eltűnt. A vállalatok nagy részét felszámolták, miközben a beépíthető területek felértékelődtek, helyükön üzletek, bevásárló központok, irodaházak, lakóházak, lakóparkok létesültek.

Jelenleg közel 6000 üzlet és vendéglátóhely működik a kerületben, melyek különböző környezetterheléseket is okoznak (pl. vendéglátóhelyek zaja). A települési és az épített környezetet érő szennyezések egy részét (por, zaj) a közlekedési infrastruktúra, például a MÁV Zrt vasúti, és a BKV Zrt. villamos pályái okozzák.

A kerületben jelentős, de folyamatosan csökkenő számú beépítetlen telek van, melyek nagy része magántulajdonban van, és a gazdasági recesszió, illetve egyéb okok miatt beépítésük még várat magára. Az önkormányzati tulajdonú telkek részben – például felszíni parkolás céljára – hasznosítottak. Az elhanyagolt beépítetlen területeken előfordulnak a rendezetlen körülmények, a gyomok és a hulladékok megjelenése. A folyamatos hatósági ellenőrzés eredményeképp az ingatlantulajdonosok nagyobb figyelmet fordítanak a telkek rendben tartására, így ezek állapota javult.

A 2013-ban elkészült Budapest XIII. kerület Hosszútávú fejlesztési koncepciója, előrejelzést és döntés előkészítést szolgáló tanulmánya hazai és külföldi tanulmányokat alapul véve ad iránymutatást a kerület fejlődési lehetőségei tekintetében, városépítészeti, szabadtér fejlesztési, társadalmi és gazdasági célok tekintetében egyaránt.

3.6. ZÖLDFELÜLET GAZDÁLKODÁS

Az összesen 3 millió m²-nyi zöldfelületével kerületünk zöldfelületi ellátottsága kifejezetten jó, a közhasználatú zöldfelületek nagysága meghaladja a 2 millió m²-t, melyből 1,2 millió m² tartozik a kerület fenntartási körébe.

A városrész közparkjai és közkertjei alkotják a zöldhálózat csomóponti helyeit, melyek jelentős rekreációs, környezeti és ökológiai értékkel rendelkeznek, összterületük 260 000 m².

A zöldfelület nagysága az elmúlt évek tendenciájának megfelelően folyamatosan növekszik, részben a magánberuházások kapcsán kialakított új zöldfelületeknek, részben az önkormányzat által végzett közterület-felújításoknak köszönhetően.

Önkormányzatunk zöldfelület-gazdálkodásának célja „az épített és természeti környezet harmonikus, az emberek életminőségét javító, összehangolt fejlesztése, a közösség igényeihez folyamatosan alkalmazkodó zöldhálózat kialakítása, működtetése” [AngyalZÖLD + Stratégia 2015-2019.].

Az Önkormányzatnak a zöldfelületek fejlesztésére, védelmére szabályozási eszközökkel, illetve a tulajdonában lévő területeken közvetlen beavatkozással (közpark, közkert, közterület fejlesztéssel), van lehetősége.

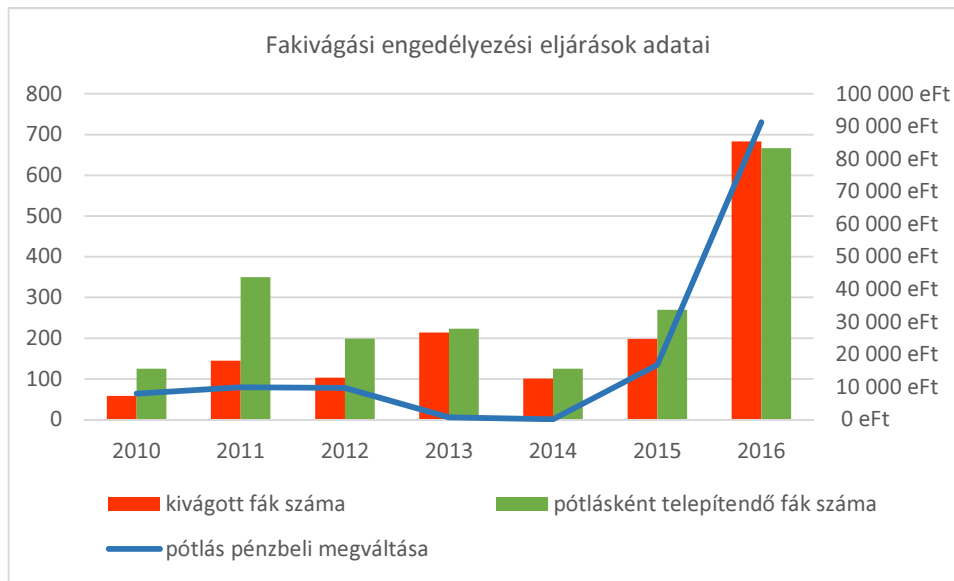
3.6.1. FAPÓTLÁS

A XIII. kerület közigazgatási területén lévő fát (illetve közterületen fákat és cserjéket) kivágni csak hatósági engedély alapján szabad. Ez alól csak a súlyos balesetveszély elhárítása miatt azonnal elvégzett fakivágás kivétel, azonban erről is bejelentést kell tenni a Polgármesteri Hivatal Építésügyi osztályán. A fakivágási engedélyt megadásával egyidejűleg a hatóság minden esetben a kivágott fák pótlására kötelezi az engedélyest. Eltérő szabályozás vonatkozik a közterületen és a magáningatlanokon lévő fák kivágására: az előbbit a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet, az utóbbit a kerületi zöldfelületek megóvásáról, használatáról, fejlesztéséről és Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2013. (I. 22.) számú a fák védelmének helyi szabályairól önkormányzati rendelet szabályozza.

A legnagyobb arányú pótlási kötelezettség az építési tevékenység érdekében történő fakivágás esetén. Az elsődleges cél, hogy a kivágott fák ugyanazon a helyen kerüljenek pótlásra. Ha erre nincs mód, a fapótlást pénzben kell megváltani, a befolyt összegből Önkormányzat – a XIII. Kerületi Közszolgáltató Zrt. közreműködésével – közterületen telepíti a pótlásként szükséges mennyiségű fát. A legnagyobb beruházásokhoz kapcsolódva az Önkormányzat településfejlesztési szerződéseket köt az ingatlanfejlesztőkkel, akik későbbi környezetvédelmi beruházásokat kötelesek vállalni (fasortelepítés, zöldfelület-fejlesztés), a kötelezettség a földhivatali tulajdoni lapokra is bejegyzésre kerül.

A fakivágások általában építési beruházásokhoz kötődnek, így az engedélyezési eljárások számában jól tükröződik a kerületben folyó építkezések száma: míg a 2008 utáni időszakban a magánérs építkezések száma erősen visszaesett a kerületben, de 2016-tól nagymértékű fellendülés tapasztalható. A fakivágási engedélyezési eljárások adatait az alábbi táblázat foglalja össze,

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

Kiemelkedő az eredeti fatelepítés terveket messze felülmúló fasor rekonstrukciós program eredménye. A fasor fejlesztési alprogramban az Önkormányzat 2010-2014 között 2455 útsorfát, 2015-ben 568 fát telepített a kerületi fenntartású közterületeken.

A kerület faállományát is nagyban érintette a 2017. évi vizes világbajnokság létesítményfejlesztése a Dagály strand ingatlanán és annak környezetében. A Budapesten megrendezendő Úszó-, Vízilabda-, Műugró, Műúszó és Nyíltvízi Világbajnokság megvalósításához szükséges létesítményfejlesztésről szóló 2015. évi XXXIII. törvény 5. § (4) bekezdése alapján a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV Zrt.) és a Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat 2016. május 4-én megállapodást a létesítményfejlesztésének helyet adó Bp. XIII. ker. Népfürdő u., 25879 hrsz.-ú ingatlan területén kivágásra került fák pótlásáról. Ennek végrehajtása során Budapest XIII. kerület közterületein 2016 tavaszán 459 db, 2016 őszén 1470 db, 2017 tavaszán 724 db fa elültetésére (együttesen 2653 db díszfa telepítésére) került sor, összesen 198 532 197 Ft felhasználásával.

A fenti és a kapcsolódó további fejlesztések (Moszkva sétány, Dagály sétány, kerékpárosshíd kialakítása stb.) során összesen 3 935 db fa telepítésre került, illetve kerül sor 2016 tavaszától 2018 tavaszáig.

3.6.2. ZÖLDFELÜLETEK

Nagy figyelmet szentelünk köztereink „zöldítésére”, szebbé és vonzóbbá tételére. Ennek érdekében jelentős pénzt és energiát fordítunk magas színvonalú zöldfelületek kialakítására, ezek folyamatos gondozására, fejlesztésére. Nemcsak a kerületi fenntartású közterületeken látjuk el a köztisztasági feladatokat, hanem egyes esetekben fővárosi fenntartású területeken is annak érdekében, hogy tiszta és barátságos környezetben tölthessék mindennapjaikat az ittélők, az itt dolgozók és az ide látogatók egyaránt. Ezt szem előtt tartva dolgozta ki a Kerület az AngyalZÖLD+ Stratégiát.

Önkormányzatunk a zöldfelület-gazdálkodással kapcsolatos fenntartási és fejlesztési feladatait a XIII. Kerületi Közszolgáltató Zrt. útján látja el.

A környezetgazdálkodási ágazat feladatai:

1. A kerületi önkormányzat tulajdonában és fenntartásában lévő zöldfelületek (parkok, lakótelepi zöldfelületek, fasori sávok, egyéb zöldfelületek) fenntartása, fejlesztése.
2. Játsszóterek fenntartása, fejlesztése.
3. Kerület üzemeltetési és köztisztasági feladatok ellátása.

A zöldfelületi stratégia meghatározta az Integrált Városfejlesztési Stratégiában is szereplő legfontosabb tématerületeket.

Megvalósult beruházások

A kerület zöldfelületeinek, rekreációs célú közterületeinek minősége a lakóterületek élhetőségének kulcseleme. A stratégia kiemelt hangsúlyt fektet a kerületi lakótelepek átfogó közterületi, zöldfelületi fejlesztésére. A növekvő gyerekszám, illetve közterületi sportolás iránti növekvő igény miatt szintén kiemelt feladat a játszótéri és közterületi rekreációs fejlesztések megvalósítása. A 2015-2019 közötti időszakra kiterjedő programtervben meghatározott zöldterület fejlesztési, felújítási projektek 46%-át megvalósítottuk, 35% folyamatban van.

Az Önkormányzat törekszik a zöldterületek mennyiségi növelésére is. Jogi értelemben a Marina part közel 4 ha-os területének 2017-ben megvalósuló kerületi tulajdonba vétele növeli az

önkormányzati zöldterületek mennyiségét, fizikailag is új zöldterületet alakítottunk ki a Papp László tér létesítése során.

A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást egyszerre szolgálják a talajvizet hasznosító öntözőhálózatok. Az idei beruházások megvalósítását követően a meglévő 8 db talajvíz kutas öntözőhálózatunk további négy kúttal (Futár park, Tahi lakótelep, Népfürdő u. 21, Rákos-patak) bővül.

A Fővárosi Önkormányzat által kiírt Tér-Köz 2016. pályázaton támogatást szereztünk az önrészünk kiegészítéseként a patak Béke utca – Göncöl utca közötti szakaszának rekreációs és zöldfelületi fejlesztéséhez.

Hangsúlyos szerepet kapnak a környezetgazdálkodásban a zöldfelületek köztisztasági feladatai.

A kulturált ebértartásért alprogramban az Önkormányzat sokat tett a városi kutyatartás infrastruktúrájának megteremtéséért, színvonalának javításáért.

A kerületben 20 kutyafuttató és 400 db. ebürülék gyűjtőt üzemeltetünk.

3.7. ZAJ ÉS REZGÉSVÉDELEM

A városi lakosságot kedvezőtlenül érintő környezeti hatások közül talán a legnagyobb zavaró hatást a környezeti zaj okozza.

A zavaró hatást okozó zajforrások egyik része határértékkel korlátozott zajkibocsátású (például az üzemi és szabadidős létesítmények, az újonnan létesülő közlekedési közutak, vasutak), ugyanakkor a lakosságot számos olyan tevékenységtől származó zaj zavarja, amelyre határértéket nem lehet meghatározni (lakossági/szomszédsági zajok, emberek hangos viselkedése).

A lakosság zaj elleni védelme bizonyos esetekben nem határérték meghatározásával, illetve műszeres zajmérés eredményének értékelése alapján hozott műszaki jellegű intézkedéssel, hanem adminisztratív intézkedésekkel (például a működés megfelelő időbeli korlátozásával) oldható meg.

A kerület lakosságának zaj elleni védelmét, illetve a lakosságot zavaró környezeti zaj elleni önkormányzati fellépést nehezíti, hogy a jelentős problémákat okozó zajforrások jó része nem a kerületi önkormányzat „működteti”, illetve a zajvédelmi hatósági jogkör nem a kerületi jegyzőé.

A kerületben problémát okozó zajforrások, zajhatások

- közlekedés (közutak, vasút, villamos, a kerület fölött átszálló repülőgépek)
- üzemi létesítmények
- üzemi jellegű zajforrások (légtechnikai berendezések, rakodás-szállítás)
- szabadidős létesítmények, tevékenységek (vendéglátóhelyek, zenés szórakozóhelyek, teraszok, alkalmi zenés rendezvények)
- építési zajok

3.7.1. KÖZÚTI KÖZLEKEDÉSI ZAJ

Budapest és vonzaskörzete stratégiai zajtérképe 2007-ben készült el. Ezt követően intézkedési terv is készült.

A stratégiai zajtérképet a 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet szerint ötévente felül kell vizsgálni és szükség szerint módosítani kell.

Ennek alapján 2012-ben és idén, 2017-ben is a kötelezett önkormányzatnak (a Budapest XIII. kerület tekintetében a Budapest Fővárosi Önkormányzatnak) el kellett volna készítenie a

megújított stratégiai zajtérképet, azonban ez nem történt meg, így a kerület közúti közlekedési zajviszonyairól nincs aktuális adat.

A kerületi közutak zajkibocsátását (mely az adott útszakasz forgalomnagyságára is jellemző) egy 2007-ben készült tanulmány⁴ adatai alapján lehet értékelni, amennyiben a tanulmány a 2005. évhez viszonyítva 2020-ra is tartalmazza a becsült közúti zajterhelés-változást.

A 3.7.1. mellékletben szereplő csatolt ábrákon a vizsgált útszakaszokat a zajkibocsátásuk szerint ábrázoljuk, a 2005. évi és a 2020. évi becsült adatokkal, ez utóbbiakat a 2007-ben számításba vett várható úthálózatfejlesztéssel, illetve anélkül.

⁴ ¹ Tanuémány Budapest XIII. kerület zaj- és levegőtisztaság-védelmi helyzetéről 2005 – 2020.

Készítette: Optikai, Akusztikai, Film- és Színháztechnikai Tudományos Egyesület, a Közlekedés Fővárosi Tervező Iroda Kft. (1052 Budapest, Bécsi u. 5.) megbízásából

A közúti zajterhelés becsült változása 2020-ra, a 2005. évi helyzethez viszonyítva

Szakaszazonosító jel	Vizsgálati pont	2020-ra várható változás úthálózatfejlesztés nélkül			2020-ra várható változás úthálózatfejlesztéssel		
		napköz	este	éjjel	napköz	este	éjjel
		Változás a 2005. évi zajterheléshez képest, dB					
1	Váci út 204.	-1	2	1	-2	0	0
2	Róbert Károly krt. felüljáróval szemben	2	4	3	1	3	3
3	Dózsa György út 116.	5	4	2	4	3	2
4	Árva u. 1-5.	2	4	4	5	6	7
5	Újpalotai út 22.	1	1	2	1	1	2
6	Gyöngyösi út 29.	3	3	3	4	4	4
7	Béke út 134.	2	3	-1	2	3	-1
8	Reitter Ferenc u. 186.	2	2	2	3	3	3
9	Váci út 172.	0	2	2	-1	2	2
10	Vizafogó u. 6.	-2	-2	-2	0	0	0
11	Béke út 31.	2	4	-1	1	3	-1
12	Róbert Károly krt. 16/a.	-4	-1	-3	-5	-3	-3
13	Frangepán u. 15.	0	0	0	1	0	1
14	Váci út 72-76.	4	6	4	4	6	4
15	Lehel út 19/b	0	1	-2	0	1	-2
16	Szent István krt. 14.	1	3	-2	0	3	-2
17	Váci út 42.	4	6	2	4	6	2
18	Kárpát u. 48.	1	0	0	1	1	1
19	Szegedi út 51.	5	4	4	9	8	9
20	Róbert Károly krt. 49-51.	-1	2	-1	-1	1	-2
21	Népfürdő u. 15-17.	-3	-2	-2	-3	-2	-2
22	Tatai u. 44-46.	4	4	4	7	7	7
23	Petneházy u. 16-18.	1	1	1	1	1	1

A táblázatban (a várható zajterhelés-változást egész dB-re kerekítve)

- zöld szín jelzi a 2 dB-nél nagyobb mértékű csökkenést;
- piros szín jelzi a 2 dB-nél nagyobb növekedést;
- kék szín jelzi, ha a zajterhelés-változás nem nagyobb 2 dB-nél.

A táblázat adatai szerint 2020-ra, **úthálózatfejlesztés nélkül** a zajterhelés

- a Róbert K. körút elején
- a Népfürdő utcában és a Vizafogó utcában **csökken**
- a Dózsa Gy. úton, az Árva utcában, a Gyöngyösi úton, a Váci út egyes szakaszainál, a Szegedi úton és a Tatai utcában **észrevehetően (3-6 dB-lel) növekszik**
- a többi útszakaszon a változás

2 dB-en belül marad.

A tervezett **úthálózatfejlesztés** (az úthálózatfejlesztés nélküli helyzethez képest)

- a vizsgált útszakaszok nagyobb részénél **alig kimutatható (1 dB-en belüli) eltérést okoz**
- egyes helyeken (Váci út külső szakasza, Róbert K. körúti felüljáró környezete) **2 dB körüli csökkenést eredményez**
- az Árva utcában, a Vizafogó utcában, a Tatai úton és különösen a Szegedi úton (4-5 dB mértékű) **zajterhelés-növekedést okoz.**

Megjegyezzük, hogy a fenti megállapítások a 2007. évi ismereteken, illetve az akkori tervekre alapozódtak. Célszerű lenne ezeket a terveket felülvizsgálni, illetve – különösen azokon a területeken, ahol jelentősebb közúti zajterhelés-növekedést mutat az elemzés – célzott vizsgálattal ellenőrizni kellene a zajterhelés valós alakulását. A zajtérképezés és ez alapján zajvédelmi intézkedési terv készítése a Fővárosi Önkormányzat feladata.

3.7.2. VASÚTI KÖZLEKEDÉSI ZAJ

A Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft. által 2015-ben a „Fő közlekedési létesítmények stratégiai zajtérképezése és intézkedési terv” című tanulmányában⁵

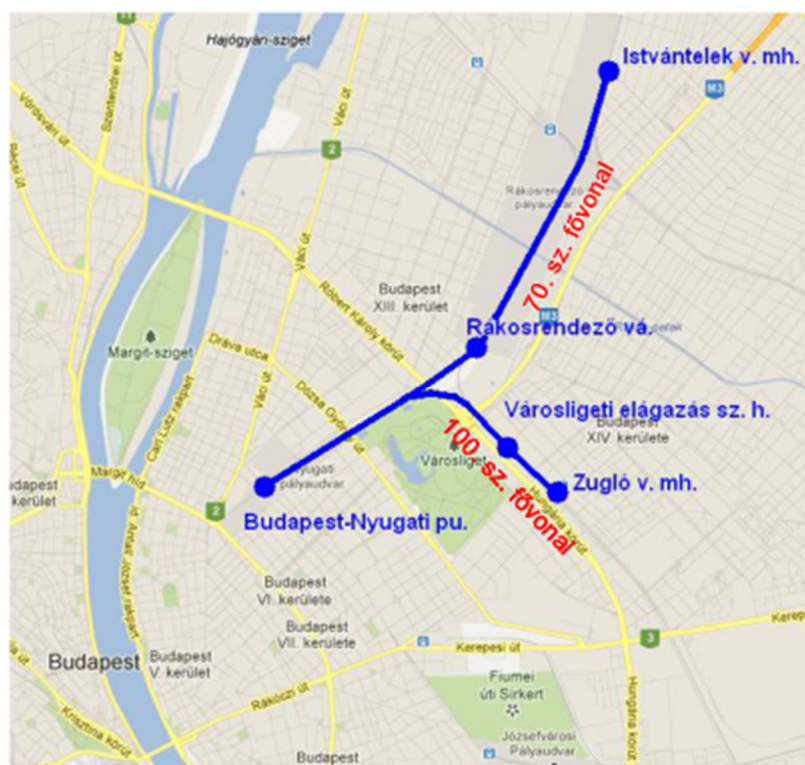
a Budapest XIII. kerületet érintő vasútvonalaktól származó zajterhelésre a következőket állapítja meg:

⁵ <http://www.kormany.hu/hu/foldmuvelesugyi-miniszterium/kornyezetugyert-agrarfejlesztesert-es-hungarikumokert-felelos-allamtitkarsag/hirek/strategiai-zajterkepek>

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

- A 70. sz. fővonal Budapest XIII. kerület közigazgatási határán belül a 13+00 – 25+00 hm szelvények között van konfliktussal érintett terület.
- A 100. sz. fővonal Budapest XIII. kerület közigazgatási határán belül a 13+00 – 21+00 hm szelvények között van konfliktussal érintett terület.

A kritikus éjszakai időszakban az $L_{éjjel} = 55$ dB stratégiai küszöbértéket meghaladó zajterhelés 600 lakost érint.

A 2019. évre tervezett zajcsökkentési intézkedések:

A 70. sz. fővonal bal oldalán zajvédő falak építése

- 8+29 – 9+48 hm szelvények között 4 m magas (119 m hosszan)
- 9+48 – 11+00 hm szelvények között 4,5 m magas (152 m hosszan)
- 14+54 – 20+54 hm szelvények között 5,5 m magas (600 m hosszan)
- 24+00 – 29+00 hm szelvények között 6 m magas (500 m hosszan)

- 31+90 – 35+96 hm szelvények között 3,5 magas (406 m hosszan)

A tervbe vett zajcsökkentés mintegy 500 lakost érintően jelent javulást a környezeti zajhelyzetben.

A tervezett zajvédő falak elhelyezkedése a 3.7.2 mellékletben látható.

3.7.3. A LÉGIKÖZLEKEDÉSBŐL SZÁRMAZÓ ZAJ

A Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér megnövekedett forgalma több lakossági panasz okozója.

Az Önkormányzat rendszeresen részt vesz a HungarControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat által szervezett egyeztetéseken. A kirívó esetek miatt érkezett panaszokat kivizsgálásra továbbítjuk a Légiforgalmi Szolgálatnak.

Meg kell jegyezni, hogy a kerület fölött átrepülő repülőgépektől származó zajterhelés műszeres mérésének nincs értelme, mert a közlekedési zajtól származó zajterhelést a hazai előírások szerint a nappali 16 óra és az éjszakai 8 óra megítélési időre (mint logaritmusos átlagértéket) kell vonatkoztatni, így a viszonylag rövid ideig tartó átrepülési zajok a hosszú időre vonatkoztatott átlagolással „belesimulnak” a mindenkori egyéb környezeti zajba. (Egyedi zajeseményekre nincs követelmény/határérték.)

3.7.4. ÜZEMI LÉTESÍTMÉNYEK

A kerületben korábban egyetlen környezetvédelmi engedély-köteles (IPCC) üzem, a Budapesti Erőmű Zrt., Budapest XIII. ker. Révész u. 18. sz. alatti üzeme működött. Ezt az üzemet 2011-2012-ben leállították.

Az egyéb termelő üzemek esetén a zajvédelmi hatósági jogkört a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály gyakorolja. Az eltelt 5 éves időszakban az Önkormányzathoz kevés számú bejelentés érkezett az ilyen jellegű üzemekre. Ezeket a panaszokat az intézkedésre illetékes a Környezetvédelmi Főosztályhoz továbbítottuk.

3.7.5. ÜZEMI JELLEGŰ ZAJFORRÁSOK (LÉGTECHNIKAI BERENDEZÉSEK, RAKODÁS-SZÁLLÍTÁS)

Számos (gyakran jogos) bejelentés érkezik a Polgármesteri Hivatalba az épületgépészeti berendezésektől származó zajokra; elsősorban az irodaházak tetején elhelyezett légtechnikai berendezésekre.

A gyors, hatásos intézkedést nehezíti, hogy az irodaházak zajvédelmi tekintetben a Kormányhivatal hatáskörébe tartoznak, így a Polgármesteri Hivatalnak nincs intézkedési lehetősége, amit a panaszosok gyakran nehezen fogadnak el).

Nehezen megoldható problémát jelentenek a kiskereskedelmi létesítmények hajnali rakodás-szállítása során okozott zajok. A zajvédelmi hatósági jogkör ilyen esetekben az Önkormányzathoz tartozik, és ebben a feladatában kell megoldania a lakosság gyakran jogos panaszát olyan esetben is, amikor a lakóépületek közvetlen szomszédságában működő üzlethez lényegében kötelezően a hajnali időszakban kell a friss élelmiszert beszállítania a kereskedőnek.

3.7.6. SZABADIDŐS LÉTESÍTMÉNYEK, TEVÉKENYSÉGEK (VENDÉGLÁTÓHELYEK, ZENÉS SZÓRAKOZÓHELYEK, TERASZOK, ALKALMI ZENÉS RENDEZVÉNYEK)

A kerületben működő vendéglátóhelyek, szórakozóhelyek zeneszolgáltatására a Polgármesteri Hivatal zajkibocsátási határértéket határoz meg.

Az eltelt időszakban ilyen jellegű panasz viszonylag kevés volt, illetve több, ismételt panasz gyakran ugyanarra a létesítményre érkezett. Számos panasz érkezik ugyanakkor a szórakozóhelyek vendégeinek éjszakai hangos, utcai viselkedésére, akik a helyiségben való dohányzási tilalom miatt az utcán gyülekezve zavarják a lakosság nyugalmaát. Az ilyen jellegű zajok méréssel nem értékelhetőek, és nem egyértelmű, hogy az utcai hangoskodásért mennyiben tehető felelősség a szórakozóhely üzemeltetője.

A kerületi lakosság ilyen irányú, gyakran jogos panaszának megoldását nehezíti, hogy számos, esetenként jelentős környezeti zajt okozó zenés szórakozóhely a kerület közigazgatási területén kívül működik, és így az intézkedési jogkör más önkormányzathoz tartozik.

Így például:

- a Margitszigeten hajnalig működő szórakozóhelyek, a szabadtéri színház stb. (2014. óta a kapcsolódó hatósági hatáskör a Főpolgármesteri Hivatalhoz tartozik)

- a Dunán a késő esti, éjszakai időszakban elhaladó zenés hajók (a hatósági illetékesség tisztázatlan)
- a Bp. XIII., Hajógyári szigeten minden évben rendezett Sziget fesztivál
- korábban a Bp. III., Hajógyári sziget déli részén működő szórakozóhelyek (ezek az utóbbi években megszűntek, mert most már nem érkeznek ezekre panasz)

3.7.7. ÉPÍTÉSI ZAJOK

Az építkezések zaja különösen a késő esti/éjszakai, illetve a kora reggeli időszakban zavaróak. A kerületi zajvédelmi rendelet időbeli korlátokat tartalmaz az építési munkákra, és a szabálytalan tevékenységek esetén az Önkormányzat bírságot szab ki.

Az időbeli korlátozás azonban nem alkalmazható a kárelhárítás céljából szükséges folyamatos (éjszaka is tartó) gépműködtetésre (pl. az építési területről a talajvíz szivattyúzására).

Természetesen ez a szükséges tevékenység nem jelentheti a korlátlan zajokozás elfogadását, hiszen az építést kivitelezőnek tudnia kellett erről a feladatról, és ezért meg kell tőle követelni az általános érvényű zajvédelmi követelmények (zajterhelési határértékek) megtartását.

3.7.8. A ZAJPANASZOK INTÉZÉSE

A kerületi jegyző hatáskörébe tartozó zajforrásokkal kapcsolatos hatósági feladatokat a Polgármesteri Hivatal Építésügyi osztálya látja el. A Hivatal munkaidején kívüli időszakban működő zajforrások vizsgálatára az Önkormányzat 2006. óta éjszakai telefonos zajügyelet működtet. Ez – egyrészt, mint a kerület lakossága számára az Önkormányzat által nyújtott szolgáltatás, másrészt mint a hatósági ügyintézés hatékonyabbá tevő eszköz – hozzájárul a kerület környezeti állapotának javításához.

A panaszok kivizsgálása során a zajügyelet helyszíni közreműködése (a tényállás objektív rögzítése, jegyzőkönyvezése, szükség esetén zajmérés) megfelelő jogalapot teremt a hatósági intézkedés meghozatalához. Bár az ügyeletnek intézkedési jogköre nincs, az ügyeletes több esetben is el tudta érni a zaj csökkentését, megszüntetését.

Az Építésügyi Osztály az éjszakai lakossági bejelentések kivizsgálása mellett igénybe veszi a zajügyeletet meghatározott zajforrások zajkibocsátásának ügyeleti időn kívüli műszeres vizsgálatára is.

A zenés vendéglátóhelyek, szórakozóhelyek és teraszok működését a Hivatal a Közterület-felügyelet és a zajügyelet közreműködésével rendszeresen ellenőrzi a lakossági panaszoktól függetlenül is.

A panaszügyek, illetve a vizsgált zajügyek számát 2013. – 2016. között a következő táblázat mutatja.

A panasz/vizsgálat tárgya	2013.	2014.	2015..	2016.
	Vizsgált ügy, db.			
Szabadidős zajforrások	43	31	35	21
Üzemi jellegű zajok	19	18	15	11
Építkezések	7	6	7	23
Szomszédsági zajok	16	8	8	4
Összesen	85	63	65	59
Egyéb zajügyek	13	27	8	5
Mindösszesen	98	90	73	64

3.7.9. A KERÜLETI ZAJVÉDELMI RENDELET

A zajvédelem területén jelentős változás a zajvédelem helyi szabályairól szóló 8/2013. (III. 26.) önkormányzati rendelet módosítása 2015-ben és 2017-ben.

A lakossági panaszok rávilágítottak arra, hogy több zajforrás-típus esetében a magasabb szintű jogszabályokban előírt követelmények betartására a kerületi jegyző hatósági hatásköreiben nincsenek megfelelő eszközök, azaz vagy jogszerűtlennek minősülő tevékenységek korlátozására, szankcionálására nincs lehetőség, vagy a rendelkezésre álló hatósági eszközök nem elég hatékonyak. A helyi rendelet 2015. évi módosításával a zajvédelmi hatóság eszköztára oly módon bővült, hogy lehetővé vált a különböző jogsértések megszüntetésére azok jellegének megfelelő, eltérő szankciók alkalmazása (pénzbírság mellett zajcsökkentési terv végrehajtása, a működés korlátozása).

A 2017. évi módosítás szerint az új szabályozás a zajos építési vagy bontási tevékenységekre vonatkozó időbeli korlátozásának betartásáért az építetót teszi felelőssé, tekintettel arra, hogy az építetó felelős az építési engedélyben előírtak betartásáért, így például az építési-bontási technológia megválasztásáért is.

3.8. TELEPÜLÉSI HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Az életszínvonal emelésével, a fogyasztói típusú társadalom térnyerésével fokozatosan nő a szilárd és folyékony hulladékok mennyisége. Ezért mind országos, mind regionális, mind pedig helyi (települési) szinten is meg kell oldani a hulladékgyűjtést és kezelést, valamint komoly lépéseket kell tenni a hulladék mennyiségének csökkentése irányában.

Nagy problémát jelent az illegális hulladék lerakási helyek felszámolása. A kerület minden évben önkormányzati, lakossági és pályázati források segítségével próbálja felszámolni ezeket. A hatósági eszközök önmagukban nem elegendőek a probléma végleges megoldásához, ezért egyéb (pl. szemléletformálási) eszközöket is alkalmazni kell. Az ifjúság szemléletformálása érdekében a középiskolák számára kötelezővé vált a Községi Szolgálat program. A Közszolgáltató több tanintézménnyel kötött megállapodást, hogy a program keretén belül a diákok közterületen végezzenek zöldfelület-ápolási munkákat, lomb- és hulladékgyűjtést.

Általánosságban a hulladékok, közöttük a települési szilárd és folyékony hulladékok jelentik a környezet számára az egyik legjelentősebb terhelést.

A kommunális hulladék szervezett begyűjtése és elszállítása egész Budapesten, így kerületünkben is Fővárosi Önkormányzat feladata, melyet a Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. közreműködésével lát el. 2016-ban a XIII. kerületben közszolgáltatás keretében begyűjtött hulladék mennyisége 35.320 t volt. A kerületből elszállított lom mennyisége 2016 év során 1280t volt. A hulladék nagy része a Fővárosi Hulladékhasznosító Műben kerül elégetésre. (forrás: FKF Zrt.)

Önkormányzati intézményekben keletkező elektromos és elektronikai („e+e”) hulladékokat szerződés alapján vállalkozók veszik át díjmentesen újrahasznosításra. A Polgármesteri Hivatalban a papírhulladék, a – veszélyes hulladéknak minősülő – nyomtató- és fénymásoló festékkazetták gyűjtése szelektíven történik, ezek is újrahasznosításra kerülnek. Az iskolákban, egészségügyi intézményekben és a Polgármesteri Hivatalban van szárazelemgyűjtő, ezekből igen jelentős mennyiségű veszélyes hulladékot gyűjt be az FKF Zrt.

A közterületen lévő állattetemek eltávolítása és ártalmatlanítása kerületi önkormányzati kötelezettsége. A feladatot megbízási szerződés alapján jelenleg vállalkozó látja el.

Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény hatályba lépése a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés kötelezővé válását eredményezte. A Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. üzemeltetésében a házhozmenő szelektív hulladékgyűjtés kiterjesztésével párhuzamosan megkezdődött a szelektív gyűjtőszigetek megszüntetése, átalakítása. A továbbiakban csak az üveghulladék gyűjtése történik a szigetekeken. Kivételt képez ez alól, ahol a társasházakban megoldhatatlan a több kuka elhelyezése. Az FKF tájékoztatása szerint ezeken a helyeken továbbra is fenn fogják tartani a szigeteket. A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési rendszer kiépítése és üzemeltetése a Fővárosi Önkormányzat (az FKF Zrt.) feladata lett, az ezzel kapcsolatos kerületi feladatok megszűntek.

Lakossági veszélyes hulladékgyűjtési akciók

A kerületi veszélyeshulladék-gyűjtési akció fővárosi hulladék-közszolgáltatási rendszer fontos kiegészítője. Mivel a lomtalanítás rendszerének módosítása (a „házhoz menő lomtalanítás” bevezetése) technikai és pénzügyi okokból lekerült a napirendről, és a továbbiakban is az évente egy alkalommal megtartott lomtalanításhoz kapcsolódva lesz veszélyeshulladék-átvétel, a kerületi lakossági veszélyeshulladék-gyűjtési akciókat a továbbiakban is célszerű megtartani. 2016-ban (az előző évhez hasonlóan) csak egy alkalommal, ősszel volt kerületi akció, melyben 8775 kg hulladék gyűlt össze.

A Fővárosi Közterületfenntartó Zrt. évente egy alkalommal végez **lomtalanítást** a kerületben, ennek keretében lehetőség van a veszélyes hulladékok leadására is. A háztartásokban keletkező veszélyes hulladékok átvételére az FKF Zrt. minden lomtalanítási körzetben az elszállítás napján ideiglenes gyűjtőpontot létesít, melyről hírlevélben értesítik a lakosságot.

Zöldhulladék gyűjtési akciók

A korábbi évek gyakorlatától eltérően 2016-ban az FKF Zrt-től került beszerzésre 11000 db 100 literes zsák, amely a lakosság körében kiosztásra került (családi házas övezetben 5 db/ház, társasházaknak 15 db/társasház).

Hulladékgyűjtő udvarok

Az FKF Zrt. a közszolgáltatás keretében hulladékudvarokat is működtet. Kerületünkben a hulladékudvar a Tatai út 96. sz. alatt működik. (Tel.: 329-84-37, nyitva: hétköznap 10 és 18, szombaton 10 és 14 óra között.) *A hulladékudvarban a 3.8.1. mellékletben felsorolt hulladékokat adhatják le a lakosok.*

XIII. kerület Tatai u. 96. alatti lakossági hulladékgyűjtő udvar 2016. évi adatai a 3.8.2. mellékletben láthatók.

Hulladékgyűjtő szigetek

Folyamatosan problémát jelent a szelektív hulladékgyűjtő szigetek környékén történő lakossági hulladékelhagyás. Az FKF Zrt. hetente több alkalommal, illetve a Közszolgáltató Zrt. jelzésére soron kívül is elszállítja a szigetek környékén elhagyott lomokat és egyéb hulladékot.

Az FKF üzemeltetésében a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés kiterjesztésével párhuzamosan megtörtént a szelektív gyűjtőszigetek megszüntetése, illetve átalakítása. A kerületben megtartott szigetek (jelenleg 14 helyszínen) már csak az üveghulladék gyűjtése történik (kivéve a Faludy u. 24.: papír, műanyag, fém, és üveg). A szigetek számának csökkenésével a működésükhöz kapcsolódó panaszok jelentős része megszűnt. *A jelenleg működő szelektív hulladékgyűjtő szigeteket a 3.8.3. mellékletbe csatoltuk.*

Illegális hulladéklerakási helyek felszámolása

Az illegális hulladéklerakás szempontjából még mindig problémát jelentenek a kerületben lévő beépítetlen telkek amelyek illegális hulladéklerakókká váltak. A beépítetlen telkek ellenőrzésére vonatkozó intézkedési terv alapján az Építésügyi osztály és a Közterület-felügyelet folyamatosan ellenőrzi a beépítetlen telkeket. Negyedévente sor kerül valamennyi beépítetlen telek helyszíni ellenőrzésre és átlagosan 30-40 hatósági intézkedésre (felszólításra vagy kötelezésre) kerül sor.

Összességében javul a beépítetlen telkek állapota, de továbbra is vannak visszatérően problémát okozó ingatlanok, ezért a folyamatos ellenőrzés továbbra is szükséges.

Az önkormányzati kezelésben lévő területek (parkok, játszóterek, stb.) rendszeres takarítását, az elhagyott hulladék elszállítását a takarítási szolgáltatás egyenletes és stabil színvonalon garantálja. A közparki tisztaság biztosítása érdekében a közfoglalkoztatotti program keretében rendelkezésre álló munkaerőt parkgondnoki rendszer működtetésével használjuk ki a közterületek intenzív takarítása érdekében. Az ASZE, a közfoglalkoztatottak és a Közszolgáltató Zrt. saját kapacitása alkotta három pilléren nyugvó rendszer tagjai szervezeten együttműködnek egymással.

A közterületi illegális hulladéklerakások felszámolása a 2016. évben is folyamatosan zajlott. A legproblémásabb kerületrészek, utcák ellenőrzése folyamatos, és a felhalmozódott hulladékok elszállítása rendszeresen megtörténik. A hulladékelhagyás észlelését a parkoló ellenőrökkel, illetve a Közterület-felügyelettel történő operatív együttműködés segíti.

Az illegális hulladék elszállítása 2016 áprilisától kezdve alvállalkozói segítséggel történik. 2016 október végéig 813 m³ illegális hulladékot szállítottunk el a közterületekről, összesen 8 868 893 Ft költségen.

Az ebtartással kapcsolatos problémák kezelése

A 2013-ban útjára indított Gondos Gazdi program célja a kutyatartásból adódó környezethasználati konfliktusok csökkentése. A program végrehajtása során 2016-ban a Lakóközösségi Napok, a Pozsonyi Piknik és önálló Gondos Gazdi Nap rendezvények keretében valósult meg kutyás bemutató, szemléletformáló foglalkozás gyermekeknek, fórum és kerekasztal-beszélgetés.

A kerületi kutyás infrastruktúra fejlesztése a Gondos Gazdi programhoz kapcsolódóan, a lakossági jelzések szerint zajlik. A kerületben jelenleg több mint 360 kutyaürülék-gyűjtő edényt üzemeltet a Közszolgáltató Zrt, valamint 20 kutya-futtató található a kerületben. 2015-ben a Bulcsú parkban került kialakításra új futtató, 2016-ban pedig a Göncöl utcai futtatósáv egyik tömbje lett elkerítve. A kutyasétáltatásra használt helyek fokozott ellenőrzése, a jogsértések szankcionálása folyamatos a kerületben.

A kerületben hulladékgazdálkodási engedélyre az Országos Környezetvédelmi Információs rendszer adatai szerint a 3.8.4. mellékletben bemutatott társaságoknak van.

3.9. KÖZLEKEDÉS ÉS SZÁLLÍTÁSSZERVEZÉS

Fő forgalmi utak: Váci út, Róbert Károly krt., Szent István krt., Lehel utca, Béke utca, Dráva utca, Dózsa György út, Reitter Ferenc utca. A közutak hossza 150 km, melyből az önkormányzat tulajdonában és kezelésében levő útszakasz 94 km, területe 746 000 m².

Kerékpáros közlekedés

A XXI. század nagyvárosaiban a motorizált közlekedés egyre fontosabb alternatívája a kerékpározás, mert amellett, hogy környezetkímélő közlekedési mód (nincs légszennyezés, zaj stb.), az urbanizációs ártalmak (pl. stressz) csökkentéséhez, az egészség megőrzéséhez is hozzájárul. Ezek figyelembevételével a fenntarthatóság egyik legfontosabb az alternatív közlekedési módok (mint a gyaloglás és a kerékpározás) támogatása, a lakosok „kerékpárra ültetése”. *Részletesen lásd a 3.2.3. Közlekedésfejlesztés alfejezetben.*

3.10. KÖRNYEZETTUDATOS GONDOLKODÁS ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉS

Az alapvető környezetvédelmi ismeretek és az ökológiai összefüggések felismerése nélkül nem képzelhető el környezettudatos életmód, ezért a környezeti szemléletformálásnak – melyben a kerületi önkormányzat is részt vállal – legalapvetőbb feladata az, hogy az emberek számára közérthetővé és világossá tegye, legtöbb fogyasztói döntésüknek környezeti következményei vannak.

Kiemelten fontos a felnövekvő generáció szemléletformálása a környezet-, természet- és klímavédelmi, fenntarthatósági ismeretek terén. A Nemzeti Alaptanterv iskolatípusoktól függetlenül kötelezővé teszi a környezeti nevelést, az önkormányzati feladatkörökben 2013-tól bekövetkező, nevelési-oktatási feladatokat is érintő változások következtében azonban a fiatalok környezeti szemléletformálásban is leszűkül az Önkormányzat mozgástere. A kerület hagyományai szerint az Önkormányzat hosszútávon is feladatának tekinti a fiatalok szemléletformálását, segíteni kívánja az oktatási intézményeket ezen a területen a fenntartói

feladatokról függetlenül is, ezért új lehetőségeket kell keresni a fiatalok megszólítására (pl. pályázatokon, rendezvényeken keresztül).

A fiatalok szemléletformálása

Legkönnyebben a jó példából lehet tanulni: ha a gyerekek nemcsak hallanak a környezet tudatosságról, hanem a hétköznapi életben is tapasztalják, akkor készséggé válhat. A kerületben több ÖKO iskola és óvoda működik (ld. 3.10.1.melléklet).

Az iskolák oktató tevékenységét egészíti ki a pedagógusok környezetvédelmi projektjeinek pályázati támogatása. Továbbá az önkormányzati rendezvényeken a környezetvédelem egyes területeinek, a rendezvény céljai szerinti eseti kiemelésé.

3.11. EGYESÜLETEK ÉS CIVIL SZERVEZETEK TEVÉKENYSÉGE

A XIII. kerületben 2005. április 20-án megalakult a XIII. kerületi Civil Kerekasztal, amely rendszeresen ülészik a József Attila Művelődési Központban. A Civil Kerekasztal a XIII. kerületi civil szervezetek önkéntes, nyitott, jogi személyiséggel nem rendelkező együttműködési, érdekvédelmi és érdekvédelmi fóruma. A Kerekasztal tagja lehet minden olyan kerületi székhelyű civil szervezet, amely kerületi feladatot lát el, illetve kerületi feladatot is vállal.

A csatlakozott alapítványok és civil szervezetek listája a kerület honlapján elérhető (<https://www.budapest13.hu/13kerulet/civil-szervezetek/>).

A Civil Kerekasztal az eltelt évek folyamán igazi fórummá vált a helyi civileknek. Itt egyeztetnek a civilek a rendezvények programjairól, szakemberek segítségével megismerik a pályázatkészítés módszereit és a civil törvénnyel kapcsolatos naprakész információkkal is itt találkoztak először.

A szervezet céljait a 3.11.1. mellékletben mutatjuk be.

A kerület kifejezett célja az Önkormányzat, a lakosság, a civil szervezetek közötti együttműködés erősítése a fejlesztések és fenntartások terén egyaránt.

3.12. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖRNYEZETVÉDELMI TEVÉKENYSÉGE

A kerületi Környezetvédelmi Alap

A Képviselő-testület a környezetvédelmi célok megvalósulása érdekében Környezetvédelmi alapot hozott létre az azóta többször módosított 34/2007. (X. 25.) ÖK számú rendeletével. Az

Alapból – pályázatok keretében – finanszírozhatók a környezetvédelmi célú feladatok megvalósítása, az erre elkülönített részből a környezet közvetlen veszélyeztetésének, rendkívüli káresemények elhárítására szolgáló beavatkozások.

A képviselő-testület költségvetéséből évente 5 millió Ft támogatást nyújt az Alap számára, ami hosszútávon is biztosítja az Alapból finanszírozott, a klímastratégiában és a környezetvédelmi-fenntarthatósági programban meghatározott célok (pl. környezetvédelmi pályázatok) megvalósítását. További bevétele az Alapnak a környezetvédelmi hatóságok által a XIII. kerület közigazgatási területén jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírságoknak az Önkormányzatot megillető hányada is.

A Képviselő-testület illetékes Bizottsága 2008 óta ír ki évente környezetvédelmi pályázatot, melynek keretében a szelektív hulladékgyűjtés fejlesztésére, graffiti-mentesítésre és zöldfelületi előkertek kialakítására pályázhattak a társasházak és lakásszövetkezetek. A támogatható tevékenységek körének bővítésére több alkalommal is sor került, részben lakossági igények, részben az Önkormányzat környezetvédelmi törekvései alapján (részletesen ld a 34/2007. (X. 25.) ÖK számú rendeletben). Jelenleg civil szervezetek és kerületi diákok számára is biztosítható támogatás a környezetvédelmi pályázaton keresztül.

A Local Agenda 21

Az Európai unió támogatásával megvalósult projekt, a Budapest Főváros XIII. kerületi Polgármesteri Hivatal szervezetfejlesztése keretében került sor a polgármesteri Hivatal környezetpolitikájának kiadására, valamint a kerületi LA21 dokumentumának elfogadására.

A „Local Agenda 21” című stratégiai dokumentum az önkormányzat és a civil társadalomdialogusának eredményeként megfogalmazott, generációkon átívelő fenntarthatósági célkitűzéseket és azok eszközeit tartalmazza. A dokumentum elkészítésével az Önkormányzat kezdeményező szerepet vállalt fel a helyi szintű kezdeményezések és aktivitás ösztönzésében. Kezdeményező szerepünk megnyilvánult abban is, hogy a magyarországi önkormányzatok körében elsők között fogadta el a fenntartható fejlődés helyi programját. A fenntarthatóság helyi programjában a Városi környezet; Természetvédelem; Energia és klímavédelem; Közlekedés; Hulladék; Levegő; Felszíni vizek témakörökben megjelenő, generációkon átívelő célkitűzések egybeesnek a klímastratégia céljaival. A klímastratégia végrehajtása a fenntarthatóságot, így az LA 21 megvalósítását szolgálja.

4. A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSSEL ÖSSZHANGBAN ÁLLÓ, ELÉRNI KÍVÁNT KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK

4.1. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM, ÉGHAJLAT VÁLTOZÁS

Célkitűzés:

A légszennyező anyagok, különösen az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével kedvező levegőminőségi állapot megteremtése az EU-s környezetvédelmi normákban előírt célállapotnak megfelelően, a klímaváltozás mértékének minimalizálása. Kiemelt cél az emberi egészséget nem veszélyeztető levegő minőség tartós biztosítása.

Feladatok:

A kedvező levegő állapot megteremtésének folyamatában nagyobb szerepet kell kapnia a megelőzés elvének. A korszerű, kisebb energiaigényű és kisebb emissziós értékekkel rendelkező technológiák telepítését kell előnybe részesíteni és támogatni.

Az önkormányzati intézményekben csökkenteni kell a felhasznált fosszilis energiahordozók abszolút és relatív mennyiségét. Klímavédelmi szempontok érvényre juttatása az önkormányzati beruházások során.

Szemléletformálással, pályázati úton támogatni kell a megújuló energiahordozók lakossági hasznosítását.

Csökkenteni kell a levegő ülepedő- és szálló por terhelését:

- utak portalanításával,
- út menti és zöld felületek növelésével (parkok, út menti fasorok),
- átmenetileg hasznosítatlan területek füvesítésével.

Csökkenteni kell a közlekedési eredetű emissziókat:

- a közösségi közlekedés támogatásával, ennek használatára ösztönzéssel, a szolgáltatás színvonalának és versenyképességének javításában támogatni kell a Fővárost,
- közlekedési-szállítási igények mérséklése a területfejlesztés eszközeivel (szgk. nélkül is könnyen elérhetőek legyenek a legfontosabb szolgáltatások: élelmiszerbolt, óvodaiskola, orvos, gyógyszertár stb.),
- a nem motorizált közlekedés fejlesztése, biztonságosabbá tétele gyalogos- és kerékpáros-barát közlekedésszervezéssel,

- a kerületi kezelésben lévő úthálózat fejlesztése, karbantartása, együttműködés a Fővárossal.
- forgalomcsillapítás.

4.2. FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VIZEK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA

A kerületben a felszín alatti vizek nem szabályozott módon történő (öntözési célú) kitermelése még nem jelent problémát. A felszín alatti vizekkel való gazdálkodás feltétele a kitermelések pontos nyomon követése és azok szabályozása.

Meg kell vizsgálni a csapadékvizek gyűjtésének és öntözésre történő használatának lehetőségét önkormányzati intézményeknél. A megvalósítás során a mikro öntözési módokat kell előnyben részesíteni a vízpazarló esőztető öntözéssel szemben (A talajvíz öntözési célú felhasználása hosszú távon biztosíthat megfelelő minőségű és mennyiségű öntözővizet a kerület közterületein.).

Célkitűzés:

A vízkészletek kíméletes használatának megalapozása, a jelentkező pozitív tendenciák fenntartása, a terhelések csökkentése. Felszíni vízkészlet gazdálkodás, mely magában foglalja a vízhiányos időben a víz visszatartását és felhasználását öntözővízként, illetve felesleges víztöbblet esetén, a víz elvezetését, az épített és természetes környezet megóvása érdekében.

A felszín alatti vízkészletek kíméletes, kiegyenlített használatához szükséges feltételek kidolgozása és biztosítása a kerület egész területén.

Az esetleges szennyező források feltárásának, felszámolásának elősegítése melyhez naprakész és releváns információval kell az Önkormányzatnak lenni.

Feladatok felszíni vizek esetén:

- az időszakos vízhiányból eredő kritikus vízgazdálkodási helyzetek előfordulásának csökkentése, a takarékos vízhasználatot ösztönző szabályozási módok bevezetése, a vízkészletek vízmennyiségének és vízminőségének védelme, ellenőrzése,
- vízfolyásainknál minimális cél a jelenlegi vízminőségi állapot fenntartása, javítása.

Feladatok felszín alatti vizek esetén:

- a felszín alatti vizek igénybevételénél a vízháztartási egyensúly kialakítása, az engedély nélküli vízhasználatok visszaszorítása, a kerületen belüli ásott kutak használatának ellenőrzése,
- a szennyező források felderítése, a szennyező hatás megszüntetése, a szennyezés következményeinek fölszámolása,
- a Népszigeten lévő üdülőterületi ingatlanok szennyvizeinek kezelését (mivel csatornázásra középtávon sem lehet számítani) jó hatásfokú modern lokális egyedi szennyvíztisztítókkal célszerű megoldani,
- a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi védelme érdekében a monitoring rendszer fenntartása (fejlesztése) az adatok feldolgozása, értékelése, s azok közérdekű adatként való kezelése,
- a környezeti kultúra fejlesztése, a társadalmi részvétel és tudatosság fejlesztése,
- a helyi társadalom környezettudatosságának kialakításában és a környezet fejlesztésben fontos a helyi civil szervezetek szerepe. A környezetvédelmi feladatokban közvetlenül részt vállaló szervezetek különböző fórumokon (Civil Nap, a szabadtéri nagyrendezvények civil sátraiban, vagy éppen a hétköznapiakban) bemutatókkal, előadással, kampánnyal segítik ezeknek a céloknak a megvalósítását.

4.3. BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG VÉDELME, TÁJVÉDELEM

Kiemelt jelentőségű a Rákos-patak és a Népsziget egyelőre kihasználatlan potenciálja.

Feladatok:

- területrendezési, településrendezési és más, a táj állapotát lényegesen befolyásoló tervek készítésénél, továbbá a tulajdonviszonyok rendezésénél a tájvédelemnek kiemelt szerepet kell biztosítani és a hasznosítást a fenntartható fejlődés szellemében kell végezni,
- a fejlesztése során törekedni kell a biológiai sokféleség növelésére, a táji, természeti adottságok megőrzésére illetve lehetőség szerinti helyreállítására.

4.4. ZÖLDFELÜLET GAZDÁLKODÁS, KÖRNYEZETMINŐSÉG

Cél a kerületi zöldfelületek lehető legnagyobb mértékű fejlesztése mind minőségi, mind mennyiségi vonatkozásban és a kerület területén található természeti értékek, élőhelyek védelme és sokszínűségének megőrzése. Az emberi szervezet regenerációjához szükséges feltételeket, a

kerületben élők és dolgozók, az idelátogatók megelégedését biztosító környezet kialakítására törekszik a kerület.

Hatékony eszközökkel kell fellépni az elhanyagolt területek okozta problémák tartós megszüntetése érdekében.

Feladatok:

- a kerületi rendezési tervek kidolgozása, felülvizsgálata során érvényesíteni kell a környezetvédelmi és fenntarthatósági szempontokat,
- a helyi közlekedés fejlesztése a lakossági igények és a fenntarthatósági szempontok összehangolásával,
- a zöldhálózati rendszer védelme, fejlesztése az AngyalZÖLD+ stratégia alapján, a klímavédelmi szempontok érvényesítésével,
- a kerület „zöldpotenciáljának” felmérésére, a már kidolgozott fa- és parkkataszter továbbfejlesztésével,
- A Rákos-patak – kerületek közötti és kistérségi együttműködésben megvalósuló – meder revitalizációja és a zöldfolyosónak a kerületi zöldhálózatba való jobb integrálása.

4.5. ZAJVÉDELEM

A zajvédelem a helyi szintű környezetvédelem egyik legfontosabb és legproblémásabb területe, mert a zajforrások sokfélesége mellett a jogszabályi környezet hiányosságai is nehezítik a hatósági munkát, eközben a zaj a lakosság legszélesebb körét érintő és a legtöbb lakossági panaszt kiváltó környezetszennyezés.

A közlekedési zaj csökkentése területén a kerület minimális (első sorban forgalomszabályozási) lehetőségekkel rendelkezik, ezek kihasználása mellett első sorban a Főváros intézkedéseinek kezdeményezése, elősegítése lehet feladatunk.

A szabadidős és üzemi zajforrások okozta problémák területén a hatósági munka mellett a kerület jogalkotási és egyéb eszközökkel is érhet el eredményeket.

A zajügyelet alkalmazása a továbbiakban is indokolt (A zajügyelet ingyenesen hívható telefonszáma: +06-80-62-66-66).

Feladatok:

- a lakossági panaszokat kiváltó zajos tevékenységekkel szemben a rendelkezésre álló hatósági eszközök hatékony alkalmazásával kell fellépni,
- rendszeres ellenőrzésekkel, az üzemeltetőkkel való folyamatos kapcsolattartással és együttműködéssel törekedni kell a megelőzésre,
- meg kell vizsgálni a lakóépületekben, illetve a közvetlenül lakások mellé települő üzemi jellegű (például pékség), vagy szabadidős tevékenység (például zenés szórakozó/vendéglátó létesítmény, fitness-terem) létesítése zajvédelmi/akusztikai követelményének helyi szintű szabályozási lehetőségét,
- a kerületi zajvédelmi rendeletet ki kell egészíteni az építkezések kárelhárítási tevékenységére vonatkozó előírásokkal, amennyiben ezt a tevékenységet igazoltan szükséges végezni az egyébként nem megengedett időszakokban is,
- kezdeményezni kell a Fővárosi Önkormányzattal való egyeztetést a megújítandó fővárosi stratégiai zajtérkép kerületre vonatkozó alapadatainak a kerület rendelkezésére bocsátására, illetve a zajtérkép olyan szintű megtekintésének biztosítására, hogy az a településfejlesztési tervezésre alkalmas legyen,
- szorgalmazni kell, hogy a megújítandó fővárosi stratégiai zajtérkép alapján készítendő intézkedési terv kerületre vonatkozó kidolgozása minden fázisában kérjék ki a kerületi Önkormányzat véleményét, javaslatait,
- tisztázni kell a Dunán közlekedő zenés hajók zajkozásával kapcsolatos zajvédelmi hatósági illetékesség kérdését

4.6. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

A fogyasztói társadalom működtetése, a fogyasztói szokások átalakulása következtében folyamatosan növekszik a keletkező hulladék mennyisége. A kerületben a környezetet veszélyeztető, károsító mértékben megnőtt az elhagyott kezeletlen hulladékok mennyisége, egyre gyakrabban találkozunk illegális lerakásokkal (jellemzően beépítetlen telkeken).

A szelektív hulladékgyűjtés, ide értve a veszélyes hulladékok begyűjtését is, a kerületi önkormányzat közreműködésével minden háztartás számára elérhető, részben a házhoz menő, részben gyűjtőszigetes szelektív hulladékgyűjtési rendszerben, kiegészülve a rendszeres hulladékgyűjtési akciókkal.

A gazdálkodószervezetek (vállalkozások, közintézmények) hulladékgazdálkodásának ellenőrzése nem a kerületi hatóságok feladata.

Ösztönöznünk kell a minimális hulladéktermeléssel járó gazdálkodást és fogyasztást. A hulladékbegyűjtés, szállítás, elhelyezés színvonalának fokozatos emelése mellett előtérbe kell helyezni a hulladékokkal való okszerű gazdálkodás megteremtését.

Feladatok:

- a budapesti hulladékgazdálkodási rendszerhez kapcsolódó települési hulladékgazdálkodási rendszer aktualizálása és működtetése,
- a keletkező hulladék mennyiségének csökkentése az önkormányzati intézményekben,
- a hulladékgazdálkodás továbbfejlesztése, a „házhoz menő” szelektív gyűjtés megvalósítása önkormányzati intézményekben is, ahol arra lehetőség és fogadókészség van, komposztáló kialakítása,
- fel kell számolni az illegális lerakási helyeket, nem kizárólag hatósági eszközökkel, hanem az ingatlantulajdonosokkal és a lakossággal együttműködve,
- társadalmi tudatformálás (tájékoztatás, felvilágosítás, oktatás) a környezettudatos hulladékgazdálkodással kapcsolatban.

4.7. KÖZLEKEDÉS

Célkitűzés a nem motorizált közlekedés fejlesztése érdekében a kerékpárút-hálózat és a gyalogos elsőbbségű közterületek rendszerének továbbfejlesztése. Nagyobb figyelmet kell fordítani a kerékpáros-barát közlekedésszervezésnek, ahol arra lehetőség van, az egyirányú utcákat meg kell nyitni az ellentétes irányú kerékpáros közlekedés előtt.

Bár a közúti közlekedés dominanciáját érdemben nem fogja befolyásolni, városon belüli dunai hajójáratok fejlesztése biztosította lehetőségeket ki kell használni. Előnyös, hogy kerületünkben létesült legtöbb megálló, a kikötőkhöz biztonságos kerékpártárolókat kell tervezni, és közlekedési térképekkel, hasznos információkkal kell ellátni az utasokat.

4.8. A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG NÖVELÉSE, KÖRNYEZETI NEVELÉS ÉS TÁRSADALMI RÉSZVÉTEL

Alapvető feladat a környezet- és természetvédelmi ismeretek és a környezettudatosság közvetítése az oktatásban, azonban az önkormányzati feladatkörök átalakítása miatt ezen a területen is az önkormányzat mozgásterének szűkülésével kell számolni. Társadalmi szinten a környezeti értékrendet javítani kell, ezáltal a társadalmi részvétel erősíthető a környezettel és a természettel kapcsolatos döntéshozatali folyamatokban.

Feladat:

- a nem kifejezetten környezetvédelmi jellegű helyi rendezvényeket is fel kell használni a környezeti tudatformálásra,
- az Önkormányzat tevékenységével jó példát kell mutatni a környezettudatos technológiák alkalmazásában,
- a környezeti nevelés, szemléletformálás terén kiemelkedő szerepű civil szervezetek támogatása,
- a helyi média (TV13, Hírnök, önkormányzati honlap) tudatos használata a környezetvédelmi információk közvetítésére,
- a fiatalság megszólítása az oktatási-nevelési intézményeken kívül is (környezetvédelmi pályázatok, rendezvények).

4.9. ENERGIAGAZDÁLKODÁS

Célkitűzés:

Az energiahatékonyság növelése, a fosszilis energiahordozók használatának csökkentése a klímaváltozást előidéző folyamatok visszafogása, a levegőterhelés csökkentése érdekében és nem utolsósorban gazdasági szempontok alapján.

Feladatok:

- az energiahatékonyság növelésének és a környezetbarát energiatermelés lehetséges területeinek, eszközeinek felkutatása,

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

- energiahatékonyság növelése, a korszerű energiatermelési technológiák elterjesztésének támogatása,
- a Kerület rendelkezésére álló eszközökkel elő kell segíteni a lakások, lakóházak, valamint a közintézmények energiatakarékosságra és az energiahatékonyság növelésére irányuló törekvéseit, hasznosítható alternatív és megújuló energiaforrások, energiahatékonyságot növelő eljárások feltárásának, kutatásának támogatása,
- az energiahatékonysággal kapcsolatos ismeretek népszerűsítése, terjesztése, demonstrálása.

Környezet-egészségügy

Célkitűzés:

A lakosság egészségi állapotának javítása, az egészséget támogató környezet kialakításának elősegítése, a legfontosabb környezet-egészségügyi problémák áttekintése, rangsorolása, megoldási lehetőségek áttekintése a régió szintjén.

A zaj- és rezgésvédelem szerepe kiemelendő a környezet-egészségügyön belül. A kerületben egyértelműen a közlekedésből eredő zaj dominál. A zajszintek csökkentése nevezhető az egyik legfontosabb kerületi célkitűzésnek.

Ezen a téren forgalomszervezési intézkedésekkel, zajcsökkentő műszaki eszközök alkalmazásával lehet előrelépést elérni. Az ezekhez kapcsolódó feladatkörök nagyrészt a Fővárosi Önkormányzathoz tartoznak, ezért az elsődleges kerületi feladat a szükséges intézkedések kezdeményezése, közreműködés azok végrehajtásában.

Feladatok:

- a közlekedési eredetű és a lakossági fűtés által keltett légszennyezések csökkentése,
- közterületi hőszigetelés azonosítása, ezeken a területeken árnyékolt pihenőhelyek, párapapuk és ivókutak kialakítása,
- a lakosság tájékoztatása rendszeresen, illetve rendkívüli események idején,
- az ivóvizek szennyeződésének megakadályozása,
- szennyezéseket, szennyezőket fel kell tárnani mind a levegő, mind a víz, mind a talaj esetén,
- a közlekedési eredetű zajok esetén a zajterhelés csökkentésére vonatkozó intézkedések meghozatala,
- a lakosság számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy megismerhesse a zaj elleni közvetlen védelem lehetőségét,
- a zajforrásokat magukba foglaló épületek megfelelő akusztikai kialakítása, illetve a szabadba telepített zajforrások zajkibocsátást csökkentő megoldások alkalmazása, a környezeti zajterhelés csökkentése céljából,
- a közösségen belüli helytelen magatartás által okozott zajok és zajterhelések mérséklése és megszüntetése az önkormányzati hatáskörbe tartozó intézkedések meghozatalával
- A közterületeken a sport és rekreáció számára alkalmas területek kialakításával hozzájárulni a lakosság fizika és szellemi egészségi állapotának javításához.

5. BUDAPEST XIII. KERÜLET KÖRNYEZETVÉDELMI- FENNTARTHATÓSÁGI PROGRAMJA, FELADATOK

A fentiekben meghatározott célok elérése érdekében szükséges konkrét feladatokat a következő táblázat foglalja össze. Tekintettel arra, hogy az egyes feladatok több cél megvalósulását is szolgálhatják, az ismétlések elkerülése és a jobb áttekinthetőség érdekében a feladatok csoportosítása a megoldani kívánt problémák alapján történik.

(A táblázatban

rövidítéssel jelölt az adott feladat jellege az Önkormányzat szempontjából, mely tulajdonosi (T), hatósági és jogalkalmazói (H), jogalkotási (J), illetve kezdeményező (K) lehet.

Probléma	Okok	Megoldási lehetőség, feladat	Feladat felelőse	Határidő	Kerületi feladat jellege				
					T	H	J	K	

Levegőtisztaság védelem

1.

A kerület levegője- mint egész Budapesté- szennyezett	Háztartások tevékenysége	Korszerűtlen fűtési rendszerek és a hőszigetelés hiányosságai	A lakosság tájékoztatása, szemléletformálás	Építésügyi osztály	folyamatosan				x	1.1.
			Fűtéskorszerűsítés, hőszigetelés, nyílászárók cseréjének támogatása pályázati úton	Közszolgáltató Zrt., Építésügyi osztály	folyamatosan	x				1.2.
	A személygépkocsi közlekedés dominanciája	Magas tranzitforgalom	A tranzitforgalom csökkentése, behajtási korlátozások ellenőrzése	Fővárosi Önkormányzat, Közterület felügyelet	folyamatosan				x	1.4.
		A közösségi közlekedés nem valós alternatíva a gépkocsi közlekedéssel szemben	Közösségi közlekedés fejlesztésének támogatása	Fővárosi Önkormányzat, BKK	folyamatosan	x			x	1.5.
		A közösségi közlekedés és az alternatív közl. módok nem megfelelő kapcsolódása	Kerékpártárolók, információs pontok kialakítása a közösségi közlekedés megállóiban	Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x			x	1.6.
		A kerékpározás nem elég biztonságos	Kerékpáros pihenők kialakítása	Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x				1.7.
			Kerékpárosbarát közlekedés fejlesztés	Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x			x	1.8.
			Az önkormányzat munkatársainak kerékpáros közlekedésének támogatása, kerékpáros állomány fejlesztése	Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x			x	1.9.
		A kerékpározáshoz szükséges eszközök nem mindenki számára elérhetők	BUBI támogatása, Önkormányzati dolgozóknak BUBI bérlet támogatás igényelhető	?	folyamatosan				x	1.11.

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

Probléma	Okok	Megoldási lehetőség, feladat	Feladat felelőse	Határidő	Kerületi feladat jellege					
					T	H	J	K		
	A kerékpározást elsősorban szabadidős tevékenységnek tekinti a közvélemény	Csatlakozás az Európai Mobilitási Héthez, Autómentes napra rendezvény szervezése	Közszolgáltató Zrt.	tárgyév július 31.	x			x	1.12.	
		Társasházak magánterületén kerékpártároló építésének támogatása	Építésügyi Osztály	folyamatosan					1.20.	
		A gyalogos közlekedés feltételei nem megfelelőek	Gyalogos elsőbbségű területek kialakítása	Főépítési Iroda, Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x			x	1.14.
	Allergén növények virágpora	Elhanyagolt telkeken évente többször virágzik a gyom	Ingtatlantulajdonosok figyelmének felhívása a kötelezettség betartására	Építésügyi osztály	tárgyév április 30-ig			x		1.15.
			Az önkormányzati ingatlanok (közterületek, telkek) rendszeres gyommentesítése	Közszolgáltató Zrt.	vegetációs időszakban folyamatosan	x				1.16.
			Parlagfű elleni közérdekű védekezés feltételeinek biztosítása	Építésügyi osztály	tárgyév május 31-ig		x			1.17.
			A parlagfű elleni védekezési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése, hatósági eljárások lefolytatása	Építésügyi osztály	július 1-től a vegetációs időszak végéig		x			1.18.
		Az út és járdaszélek, villamospályák elhanyagoltak	Útszélek, villamospályák gyommentesítése	Fővárosi Önkormányzat, BKK	vegetációs időszakban folyamatosan		x		x	1.19.

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

A települési környezet és a közterületek tisztasága

2.

A közterületek többféle forrásból is szennyeződnek	Szabálytalanul lerakott hulladék kerül közterületre		Az önkormányzati kezelésben lévő területek rendszeres takarítása, elhagyott hulladék elszállítása	Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x				2.1.
			A kutyasétáltatásra használt helyek fokozott ellenőrzése, a jogsértések szankcionálása	Közterület-felügyelet, Jogi osztály	folyamatosan		x			2.3.
			Gyűjtőedények fenntartása, igény esetén újabbak kihelyezése	Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x			x	2.4.
			Kutyafuttatók fenntartása, fejlesztése, igény esetén újabbak kijelölése	Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x			x	2.5.
			A képviselőkkel, a közterület felügyelettel és az érintett szervezeti egységekkel közterület bejárás megszervezése, a felmerült problémák nyomkövetése	Építésügyi osztály	tárgyév április 30.	x	x		x	2.6.
A beépítetlen telkek elhanyagoltak	A tulajdonosok nem tartják rendben az ingatlanokat	A jó gazda szemlélet hiánya	Tulajdonosok tájékoztatása (levél, személyes egyeztetés)	Építésügyi osztály	tárgyév április 30.			x		2.8.
			Önkormányzati ingatlan esetén rendszeres ellenőrzés, hiányosságok javítása	Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x				2.9.
		A tulajdonosok nem elég motiváltak	Gyakori hatósági ellenőrzések, bírságolás	Közterület-felügyelet, Építésügyi osztály, Jogi osztály	folyamatosan			x		2.10.
	Illetéktelenek hulladékot raknak le a területre	Vagyonvédem hiánya	Hatósági ellenőrzések, bekerítésre kötelezés	Építésügyi osztály	folyamatosan			x		2.12.
		"Harmadik személy" jogsértő magatartása	Ellenőrzés, feljelentések	Közterület-felügyelet	folyamatosan				x	2.14.
			Önkormányzati ingatlanok esetében rendszeres ellenőrzés, a hulladék elszállítása	Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x				2.15.
Vadállatok a kerületben	Bejáró vadállatok jelenléte	Intézkedési terv kidolgozása	Építésügyi osztály	2018. május 31.						

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

Zöldfelület-gazdálkodás

3.

	A zöldhálózat bővítési lehetőségeinek a felmérése	Közszolgáltató Zrt.	Angyalzöld+szerint	x					3.1.	
	Népszigeti erdő rehabilitációra javaslattétel	Közszolgáltató Zrt.	Angyalzöld+szerint	x					3.2.	
	Kerületi szökőkútprogram megvalósítása	Közszolgáltató Zrt.	Angyalzöld+szerint	x					3.3.	
	Öntözött közterületek növelése, talajvízkutak létesítése	Közszolgáltató Zrt.	Angyalzöld+szerint	x					3.4.	
	Közparki szolgáltatásokkal kapcsolatos igények felmérése, a fejlesztések ezek figyelembevételével	Közszolgáltató Zrt.	Angyalzöld+szerint	x					3.5.	
	Zöldfelületi kataszter fejlesztése, naprakészen tartása	Közszolgáltató Zrt.	Angyalzöld+szerint	x					3.6.	
	Dunamenti rekreációs szabadterek fejlesztése	Közszolgáltató Zrt., Főépítési Iroda	Angyalzöld+szerint	x				x	3.7.	
	Kelet-nyugati zöldsétányok kialakítása	Közszolgáltató Zrt.	Angyalzöld+szerint	x				x	3.8.	
	Zöldfolyosó- és fasorfejlesztési program	Közszolgáltató Zrt.	Angyalzöld+szerint	x					3.10.	
	Közpark- és közkert-fejlesztési program	Közszolgáltató Zrt.	Angyalzöld+szerint	x					3.11.	
	Rákospatak revitalizációja	Közszolgáltató Zrt., Főépítési Iroda	Angyalzöld+szerint	x				x	3.12.	
	Településfejlesztési szerződések	Főépítési Iroda, Jogi osztály	folyamatosan	x					3.13.	
A lakosság szemében a favédelem csak a közterületi fákra terjed ki	A városi fák fenntartásával, a velük való okszerű gazdálkodással kapcsolatos ismeretek hiánya	Szemléletformáló tevékenység	Közszolgáltató Zrt, Építésügyi osztály						x	3.14.

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

Hulladékgazdálkodás

4.

A szelektív hulladékgyűjtő szigetek használatából többféle probléma származik	A szigetek környékén is sok hulladékot hagynak el.	A hulladék elszállítása a többivel együtt	Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt.	folyamatosan				x	4.1.
	A szigetekon gyűjtött hulladékokhoz illetéktelenek is hozzájutnak	A hozzáférést lehetlenné tévő műszaki kialakítás	Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt., Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan				x	4.2.
	Használatuk zajjal jár	Az üveg gyűjtőedényzet megfelelő műszaki kialakítása	Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt.	folyamatosan				x	4.3.
A nem hasznosított hulladék mennyisége nagy	Az újrahasznosítás alapját képző szelektív hulladékgyűjtés aránya alacsony	Lakossági veszélyes e-e hulladékgyűjtési akciók rendszerének felülvizsgálata	Építésügyi osztály	folyamatosan	x				4.7.
		Veszélyes hulladékok elkülönített gyűjtése önkormányzati intézményekben	érintett szervezeti egységek	folyamatosan	x				4.8.
	A szerves hulladékok hasznosítása megoldatlan	Zöldhulladék gyűjtési akciók	Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan				x	4.10.

Környezettudatosság növelése, társadalmi részvétel

5.

A lakosság környezettudatossága javítandó	Környezetvédelmi pályázat kiírása	Építésügyi osztály	tárgyév április 30.	x					5.1.
	Rendszeres tájékoztatás a kerület állapotról, az önkormányzat környezetvédelmi tevékenységéről	Építésügyi osztály, Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x					5.2.
	Ifjúság szemléletformálása	Építésügyi osztály, Szociális és Köznevelési Osztály, Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x					5.3.

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

		Klímabemutatók szervezése önk. Rendezvények keretében	Építésügyi osztály	folyamatosan	x				5.7.
	A parlagfűvel kapcsolatos ismeretek felületesek	Széleskörű tájékoztatás önk rendezvények keretében sajtóban	Építésügyi osztály,	folyamatosan					5.8.

Zajvédelem

A kerületi lakosság nyugalmát sokféle zajhatás zavarja		Zajügylet üzemeltetése	Építésügyi osztály	folyamatosan		x		x	6.1.	
	Szórakozóhelyek, vendéglátóhelyek zajos működése	Zeneszolgáltatás	Határértékek betartásának ellenőrzése, lakossági panasztól függetlenül	Építésügyi osztály	május és október között folyamatosan		x			6.3.
		Teraszok működése	Terszok szabályos üzemeltetésének ellenőrzése, szankcionálás	Igazgatási osztály, Közterület-felügyelet	május és október között folyamatosan		x			6.4.
		Szabadban dohányzó vendégek zajos viselkedése	Ellenőrzések az üzemeltetők figyelmének felhívására	Igazgatási osztály, Közterület-felügyelet	május és október között folyamatosan					6.5.
	Üzemi zajforrások működése	Lakossági panaszok kivizsgálása, zajügylet közreműködésével, hatósági intézkedések	Építésügyi osztály	folyamatosan		x			6.6.	
	Lakóépületbe települő üzemi vagy szabadidős tevékenység	A kerületi zajvédelmi rendelet kiegészítése a zajvédelmi/akusztikai követelmények meghatározásával	Építésügyi osztály	2018. május 31.					6.7.	
	Az építkezések kárelhárítási tevékenysége		A kerületi zajvédelmi rendelet kiegészítése a kivitelező számára, a tevékenység megkezdése előtt teljesítendő feladatokkal	Igazgatási osztály	2018. május 31.				6.8.	
				Építésügyi osztály					6.9.	
	A Dunán közlekedő zenés hajóktól származó zajterhelés		A hatósági illetékesség egyértelmű tisztázása	Igazgatási osztály	2018. május 31.					6.10.
	Fővárosi stratégiai zajtérkép és intézkedési terv		Egyeztetés a Fővárosi Önkormányzattal a zajtérkép kerületre vonatkozó alapadatainak a kerület rendelkezésére bocsátására, illetve a zajtérkép olyan szintű megtekintésének biztosítására, hogy az a településfejlesztési tervezésre alkalmas legyen,	Építésügyi osztály	2018. december 31.				x	6.11.
		A fővárosi stratégiai zajtérkép alapján készítendő intézkedési terv készítésében való kerületi véleményezés, javaslattétel	Építésügyi osztály	2018.- 2019. év folyamán				x	6.13.	

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

Energiagazdálkodás

7.

Az energiaellátás szükségtelenül nagy környezetterhelést okoz	A nem megfelelő szigetelés miatt a szükségesnél magasabb az energiafelhasználás	Az önkormányzati épületek korszerűsítésére, szigetelés, nyílászárócsere	Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x					7.1.
	Az energiellátás napjainkban döntően fosszilis tüzelőanyagokra épül	Megújuló energiforrások használatának bevezetése önkormányzati intézményekben	Közszolgáltató Zrt.	folyamatosan	x					7.2.

Klímaváltozás

8

A klímaváltozás a lakosságra is sok negatív hatást gyakorol	Üvegházhatású gázok kibocsátása	Kapcsolódás nemzetközi projektekhez	Építésügyi osztály	a projekt ütemezése szerint	x					8.1.
---	---------------------------------	-------------------------------------	--------------------	-----------------------------	---	--	--	--	--	------

Fenntarthatóság

9

	Koncepciók és fejlesztési programok készítése, felülvizsgálata során fenntarthatósági szempontok érvényre juttatása	érintett szervezeti egységek	folyamatosan	x		x	x			9.1.
--	---	------------------------------	--------------	---	--	---	---	--	--	------

Vízvédelem

10.

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

Csapadékvíz hasznosítása	A lezúduló csapadékvíz a csatornarendszer nem tudja elvezetni	FCSM-el egyeztetés, saját beruházásban esővíz tározó	park alatt	megfontolásra aláírta a testület						10.1.
Nem engedélyzetett talajvíz kutak használata	Öntözési mód olcsóbb mint vezetékes ivóvízzel	Felszín alatti, talajvíz kutak felmérése vízkivételek megismerése, 500m ³ /év alatti vízkivételű helyeknél	Építésügyi osztály	folymatosan	x					10.2.
A felszín alatti közegről nincs pontos információ	Nem történt idáig felmérés, információhiány	Felvenni az érintett hatóságokkal a kapcsolatot, információszerzés, a folyamatban lévő és lezárt kármentesítésekről	Építésügyi osztály	folymatosan						10.3.

3.1.1. MELLÉKLET

A XIII. KERÜLETRE VONATKOZÓ LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELMI ELŐÍRÁSOK

A 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 1. mellékletében szereplő levegőterheltségi szint egészségügyi határértékeket és a 2. mellékletben lévő tervezési irányértékeket a releváns komponensekre az alábbi táblázat tartalmazza.

3.1.1. táblázat: A légszennyező anyagok egészségügyi határértékei és tervezési irányértékei

Légszennyező anyag	Határérték, $\mu\text{g}/\text{m}^3$			Megengedett túllépések száma	
	Egyórás	24 órás	Éves	Egyórás	24 órás
Nitrogén-dioxid	100	85	40	18	-
Nitrogén-oxidok (NO ₂ -ben)	200	150	-	-	-
PM ₁₀ szálló por	-	50	40	-	35

Zóna típusa

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet módosításáról szóló 8/2010. (III. 31.) KvVM rendelet 1. számú melléklet értelmében a légszennyezettség mértéke alapján a zónák típusait állapítja meg.

A XIII. kerület és környezete a „Budapest és környéke” agglomerációba sorolandó (1. zónacsoport), a légszennyezettségi zónára vonatkozó besorolásokat szennyezőanyagokként az alábbi táblázat mutatja be.

3.1.2. táblázat: A térség légszennyezettségi zóna besorolása

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint						
Zóna megnevezése	KSH kód	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol
1. Budapest és környéke	Budapest XIII. ker.: 24299	E	B	D	B	E
Zóna megnevezése	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)
1. Budapest és környéke	O-I	F	F	F	F	B

Ahol a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet. 5. melléklete alapján:

- B csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt, az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3–6. sorában szereplő anyagok esetén a célértéket meghaladja. Ha valamely légszennyező anyagra tűréshatár nincs megállapítva, de a területen e légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szint meghaladja a határértéket, illetve az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3–6. sorában szereplő anyagok esetén a célértéket, a területet ebbe a csoportba kell sorolni.

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

- C csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték és a tűrőhatár között van
- D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték, az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában (Egyes rákkeltő légszennyező anyagok) foglalt táblázat 3–6. (arzén, kadmium, nikkel, 3,4-Benz(a)pirén) sorában szereplő anyagok esetében a célérték között van.
- E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
- F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
- O-I csoport: azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.

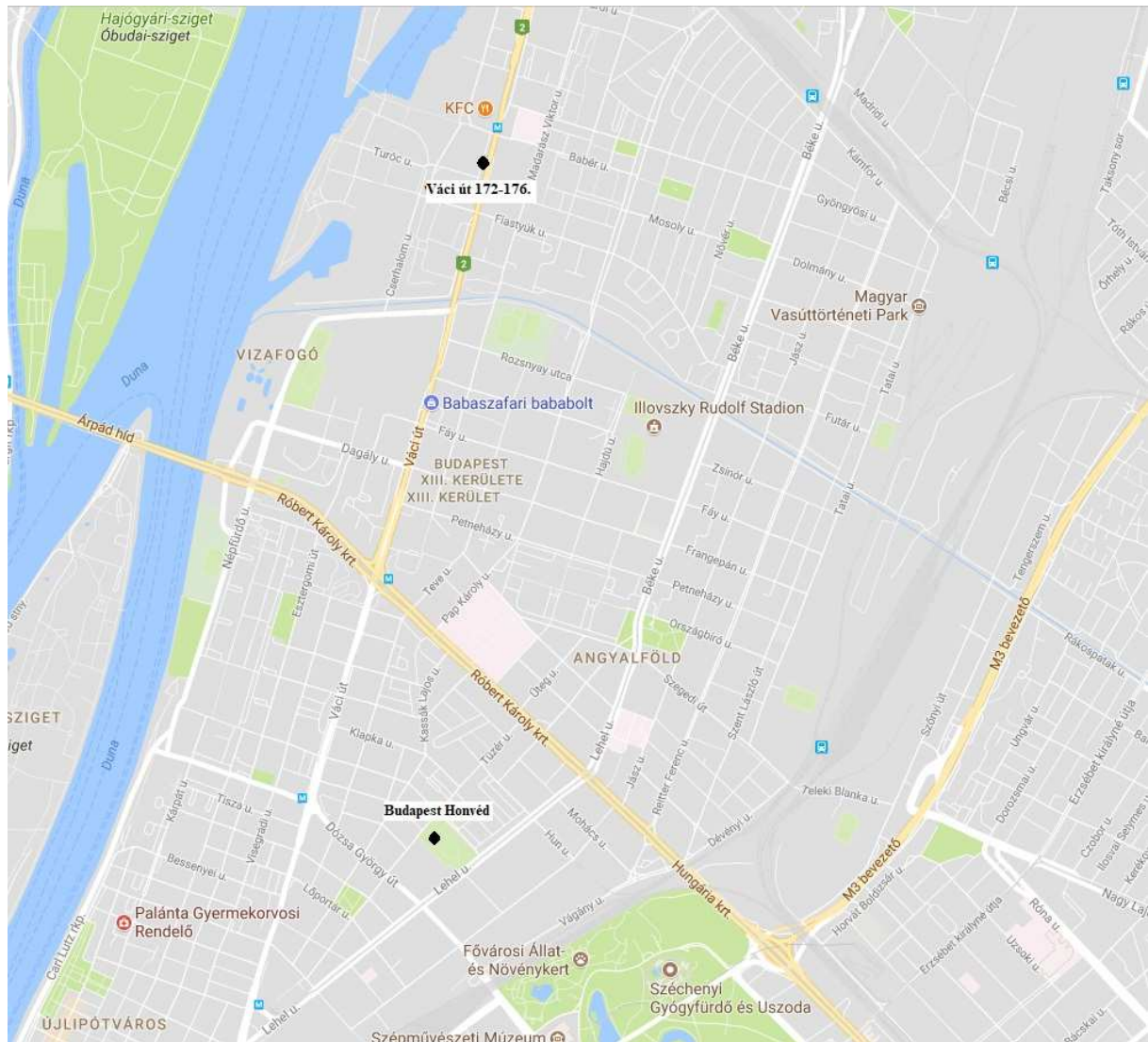
3.1.3. MELLÉKLET

AZ ELMÚLT ÉVEK SORÁN TÖRTÉNT LAKOSSÁGI BEJELENTÉSEKET ÉS KÉNYSZERKASZÁLÁSOK

Év	Lakossági bejelentések száma	Eljárás alá volt ingatlanok száma	Kényszerkaszálás (m ²)
2012	25	23	100 000
2013	15	3	12 000
2014	25	3	6 100
2015	20	6	2 500
2016	15	3	15 000
2017	[még nincs adat]	[még nincs adat]	[még nincs adat]

3.1.2. MELLÉKLET

LÉGSZENNYEZETTSÉG-MÉRŐ ÁLLOMÁSOK A XIII. KERÜLETBEN

3.2.1. MELLÉKLET

MOL BUBI PONTOK A KERÜLETBEN

Váci út-Bulcsú utca, Budapest 11 kerékpár elérhető.

Váci út Victor Hugo utca, Budapest 6 kerékpár elérhető

Szent István park, Budapest 18 kerékpár elérhető.

Gogol utca - Pozsonyi utca, Budapest 10 kerékpár elérhető.

Kárpát utca - Tisza utca, Budapest 13 kerékpár elérhető.

Dózsa György út M, Budapest 12 kerékpár elérhető.

Párkány utca - Viza utca, Budapest 5 kerékpár elérhető.

Árpád-híd M-József Attila Színház, Budapest 11 kerékpár elérhető.

Népfürdő utca - Dunavirág utca, Budapest 16 kerékpár elérhető.

Forgách utca M, Budapest 12 kerékpár elérhető.

Árpád-híd M Észak, Budapest 7 kerékpár elérhető.

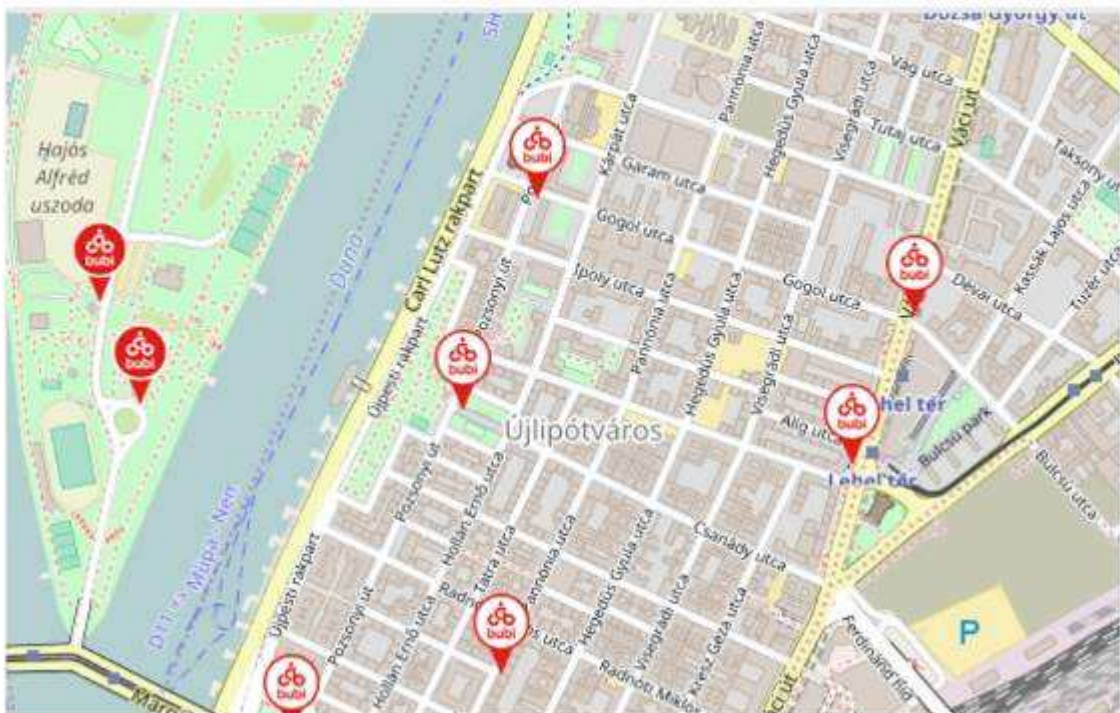
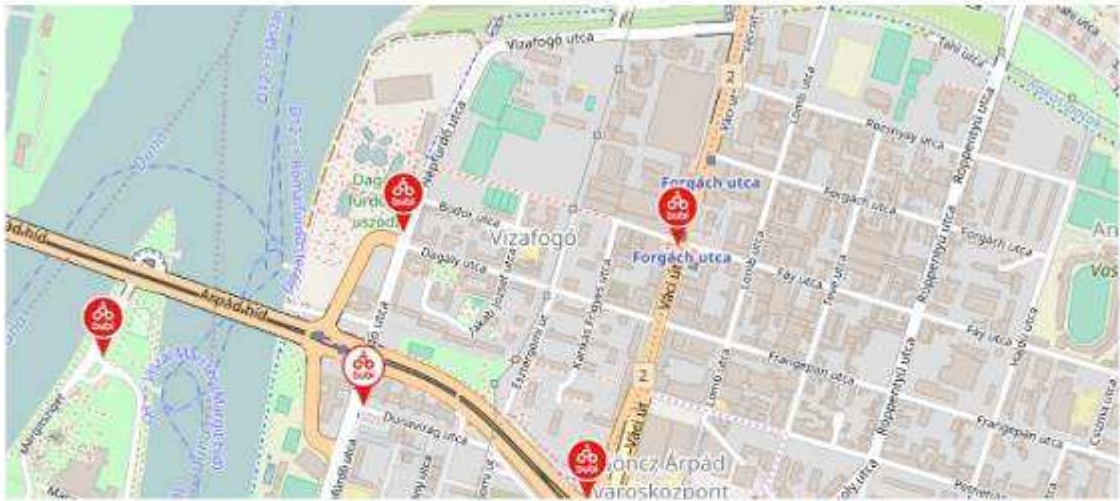
Duna Aréna, Budapest 8 kerékpár elérhető.

Hajós Alfréd Uszoda, Budapest 7 kerékpár elérhető.

Pannónia utca - Raoul Wallenberg utca, Budapest 11 kerékpár elérhető.

Jászai Mari tér, Budapest 8 kerékpár elérhető.

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

3.2.2. MELLÉKLET

A XIII. KERÜLETBEN ELÉRHETŐ E-TÖLTŐÁLLOMÁSOK

1. Váci út 178.,
2. Váci út 72-74.,
3. Jászai Mari tér 6.,
4. Váci út 9-15. – Lehel Csarnok.

3.3.1.MELLÉKLET

A KERÜLET VÍZHASZNÁLATÁT ÉRINTŐ ADATOK A VÍZGYŰJTŐ GAZDÁLKODÁSI TERVBŐL

HELYI NÉV	EOVY	EOVX	TSZF	TALP	LETESITES	VIZTIPUS	FO_VIZHASZN
Nemz.Sportuszoda hideg (SPORTFOLIO Kft)	649925	241915	104,25	14,3	1997	P	fürdési célú
ELMŰ SE hideg (akna)	651000	243000		8	1952	P	mezőgazdasági öntözés
MÁV Népsziget Fisherkút I.	651800	246400	103	7,5		P	-
MÁV Népsziget Fisherkút II.	651800	246340	103	7,5		P	-
MÁV Népsziget aknakút 1.	651828	246438	105	8		P	-
MÁV Népsziget aknakút 2.	651780	246341	105	8		P	-
MÁV Népsziget aknakút 3.	651754	246284	105	8		P	-
MÁV Népsziget aknakút 4.	651747	246235	105	8		P	-
MÁV Népsziget aknakút 5.	651720	246167	105	8		P	-
METRO Dózsa Gy. 2 csáp	651200	242300		10		T	egyéb
Vmú Radnóti u. Északi végakna	650192	241640	105,07	8		P	-
Vmú Radnóti u. Gépház akna	650072	241389	105,07	8		P	-
Vmú Radnóti u. D-i végakna	649947	241110	105,13	8		P	-
Kender- Juta- es Politextilgyár	652200	245800			1994	P	-
Fov.Asvany es Jegip. 1.	651953	243993		14	1960	T	egyéb
Dagály strandfürdő Béke kút 1209	651300	244100	101	125	1944	K	fürdési célú
ELMŰ SE hideg	650733	243208	105	14	1954	P	fürdési célú
Spirál II. Kft. Lehel u. ázottkút 28148/3 hrsz.	651638	241741	104	14	1968	T	egyéb
Fov.Asvany es Jegip. 2.	651935	243952	106	14	1969	T	egyéb
ELMŰ SE hévízkút	650800	243200	106	280	1974	K	fürdési célú
ELMŰ SE hideg (csőkút) üzemen kívül	650870	243300	105,74	17	1976	P	-
Margitsziget IV.	650390	243340	102,78	107,7	1978	K	fürdési célú
MÁV Népsziget csőkút 1.	651766	246420	103,5	19,3	1996	P	egyéb
MÁV Népsziget csőkút 2.	651754	246394	103,3	18,7	1996	P	-
MÁV Népsziget csőkút 3.	651737	246368	102,85	18,8	1996	P	-
MÁV Népsziget csőkút 4.	651726	246341	102,79	18,5	1996	P	-
MÁV Népsziget csőkút 5.	651718	246312	102,78	17,6	1996	P	-
Schiller-Opel Autó Váci út 115.	651900	244360	102,03	16	1995	T	ipari vízkivétel
Helia Szalloda ontozokut (Danubius Rt)	650578	242487	105,17	14	1996	P	-
Dagály Strand 1.Öntöző	651013,7	244084,1	98,79	12	1997	T	-
Dagály Strand 2.Öntöző	650917,1	243951,3	102,674	11,5	1997	T	-
KABA-ELZETT Rt.(Silca-Unican)	651910,2	244472,5	105,96	20	1999	T	-
Perion Akkumulátor Rt Pe-3 J.Figyelő	651912,3	244721,3	105,2	9	2000	T	-
NEXON Kft. G1 termelőkút Angyalföldi út 21.	651458,1	242500,6	104,636	15	2007	T	-
NEXON Kft. G2 nyeletőkút Angyalföldi út 21.	651453	242502,2	104,689	15	2007	T	-
Vízafogó 37.építési tömb 1.sz. figyelőkút	651957,5	245582,4	105,12	5	2007	T	-
Vízafogó 37.építési tömb 2.sz. figyelőkút	651913,5	245608,9	105,02	9,5	2007	T	-
Vízafogó 37. építési tömb, 3. sz. figyelőkút	651874	245496	104,77	9,5	2007	T	-

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

HELYI NÉV	EOVY	EOVX	TSZF	TALP	LETESITES	VIZTIPUS	FO_VIZHASZN
Spirál I. Kft. 1.sz. kút (Szabolcs u.) 28148/2 hrsz.	651668,3	241756,3	104,56	18	2008	T	egyéb
Geo-NRG T-1 termelő	652008	242279	105,75	13,5	2009	T	-
Geo-NRG T-2 termelő	652040	242246	105,28	13,5	2009	T	-
Geo-NRG T-3 termelő	652010	242223	105,6	13,6	2009	T	-
Geo-NRG T-4 termelő	651967	242243	105,68	14	2009	T	-
Geo-NRG N-1 nyelető	651918	242375	105,81	13,3	2009	T	-
Geo-NRG N-2 nyelető	651916	242389	106,04	14,1	2009	T	-
Geo-NRG N-3 nyelető	651874	242391	105,79	14,2	2009	T	-
Geo-NRG N-4 nyelető	651855	242374	105,77	14,2	2009	T	-
Geo-NRG N-5 nyelető	651854	242398	105,86	14,3	2009	T	-
Geo-NRG N-6 nyelető	651838	242388	105,8	14,1	2009	T	-
Dagály 3.sz kút	650929,6	244011,3	102,04	20	2010	T	mezőgazdasági öntözés
Dagály 4.sz kút	650956,7	244054,3	102,1	15	2010	T	mezőgazdasági öntözés
Vadspark 1. sz. kút	650191,3	242445,8	102,69	18,5	1980	P	-
Marina lakópark 1.sz. öntözőkút	651150,9	244575,5	105,5	18	2010	P	mezőgazdasági öntözés
Orsz.Mentőszolgálat	652412	242229				T	-
Strabag Építő Zrt.	653482,5	234468,1		90		R	ipari vízkivétel

A vízázó típusa szerint az alábbiakat különbözteti meg:

T – talajvíz,

P – parti szűrésű víz,

K – karsztvíz,

R – rétegvíz,

E – egyéb, pl. hasadékos,

F – felszíni víz

3.4.1.MELLÉKLET

TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS VÉDETT TERMÉSZETI ÉRTÉKEK A KERÜLETBEN

A kiemelt közcélú zöldterületekről szóló 14/1993. (IV. 30.) Főv. Kgy. Rendeletben az alábbi közcélú zöldterületek illetve fasorok szerepelnek:

Zöldterület

Jászai Mari tér, Nyugati tér, Szent István park, Újpesti rakpart

Fasorok

Váci út, Dózsa György út

Tájképi szempontból különösen érzékeny vízpart, tájhasználati konfliktus terület, tájrehabilitációs akcióterület:

Rákos-patak – Cserhalom utca – Északi vasúti híd közti terület

Tájképi szempontból különösen érzékeny Duna-part: Népsziget déli csúcsa

Kisvízfolyás tájilag érzékeny völgyelete: Rákos-patak torkolata, Göncöl út – Béke út közti szakasz

Ökológiai szempontból fokozottan érzékeny terület: Népsziget nyugati oldala, FOKA-öböl, Rákos-patak

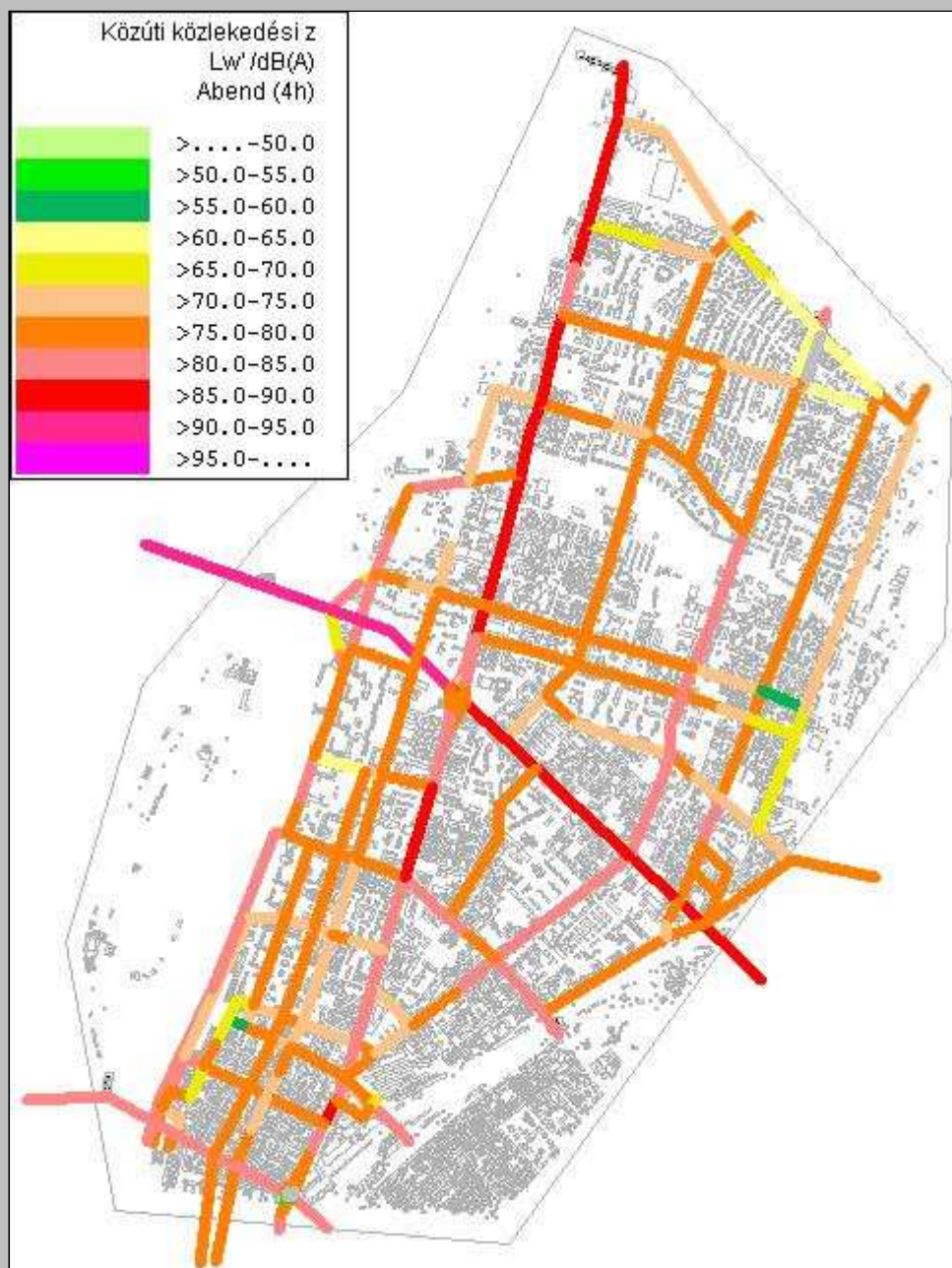
Natura 2000-es terület nincs a kerületben.

3.7.1. MELLÉKLET

A VIZSGÁLT ÚTSZAKASZOKAT A ZAJKIBOCSÁTÁSUK SZERINT ÁBRÁZOLVA, A 2005. ÉVI ÉS A 2020. ÉVI BECSÜLT ADATOKKAL (EZ UTÓBBIKAT A 2007-BEN SZÁMÍTÁSBA VETT VÁRHATÓ ÚTHÁLÓZAT FEJLESZTÉSSEL, ILLETVE ANÉLKÜL)

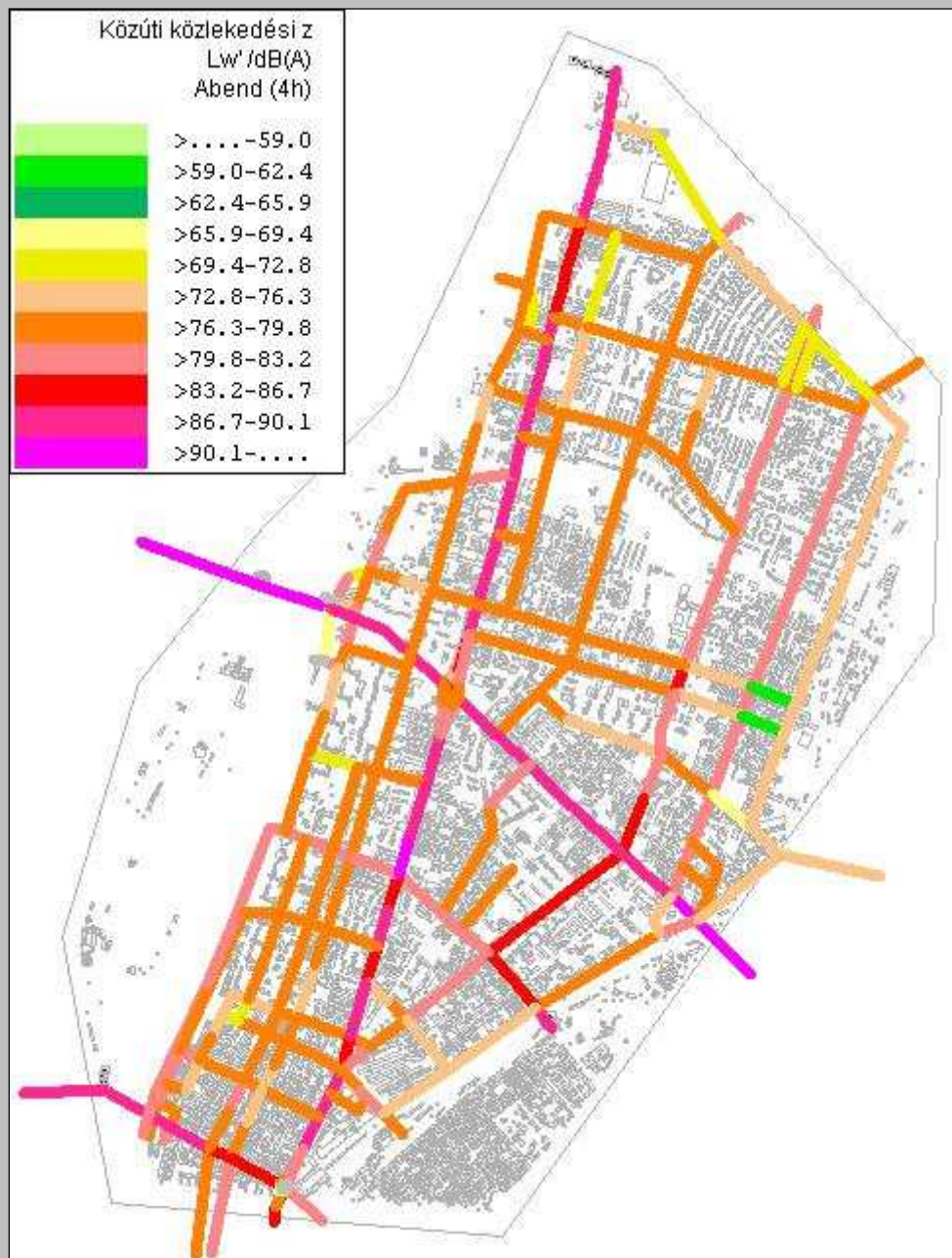
Az útszakaszok közlekedési zajkibocsátása

2005. este (18 - 22 óra)

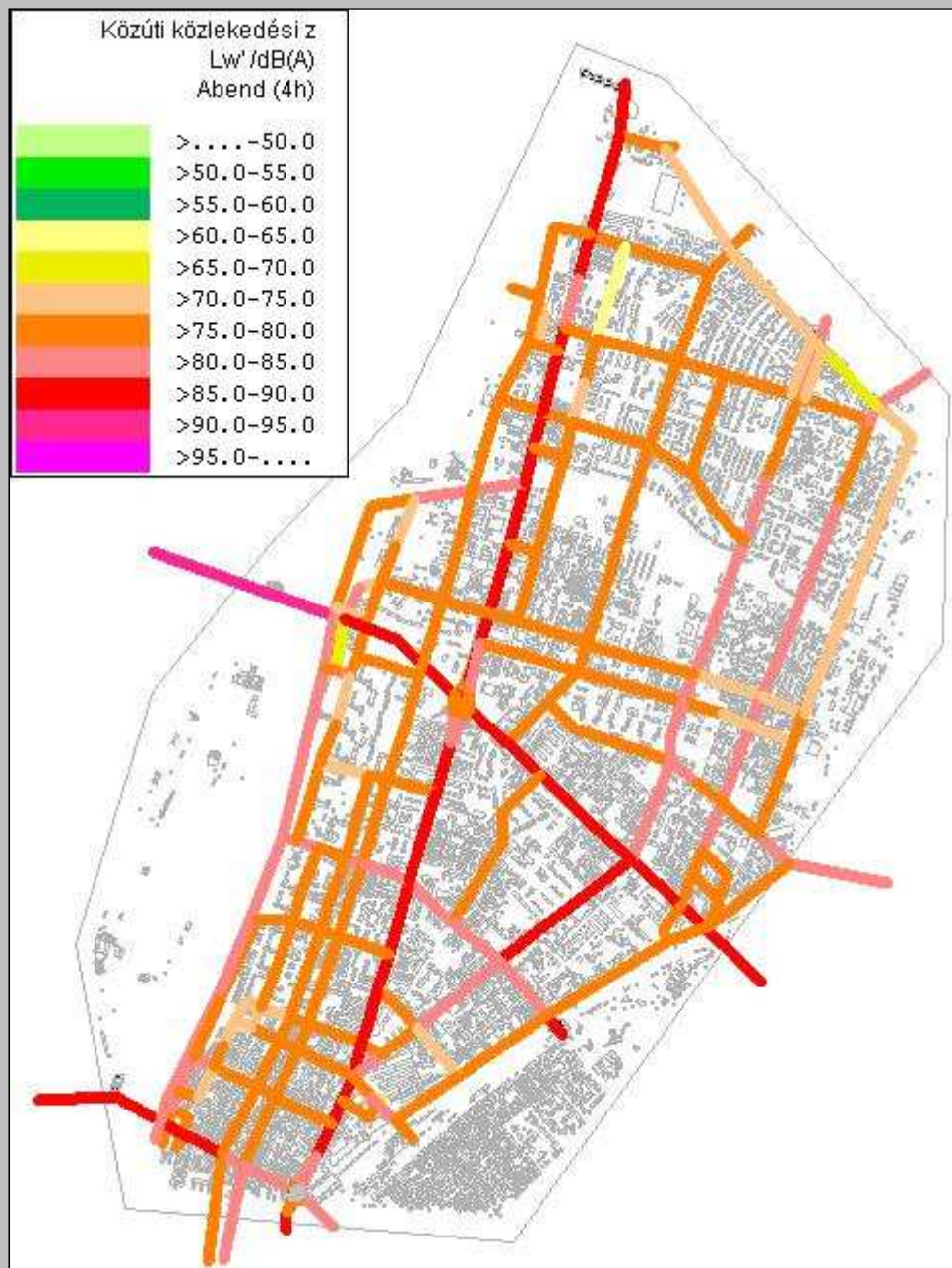
Az útszakaszok közlekedési zajkibocsátása

2020. úthálózat-fejlesztés nélkül, este (18 – 22 óra)

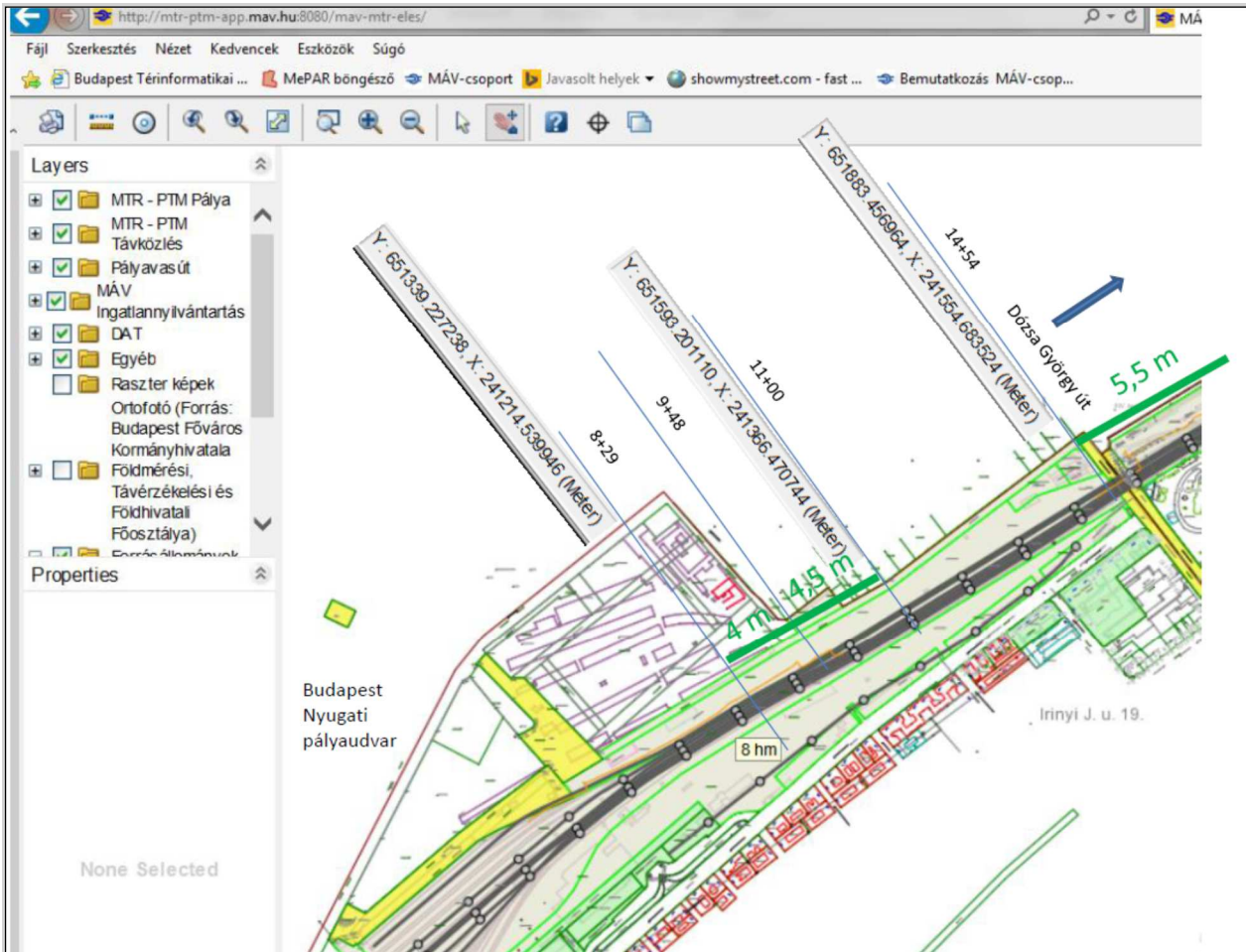
Az útszakaszok közlekedési zajkibocsátása

2020. úthálózat-fejlesztéssel, este (18 – 22 óra)

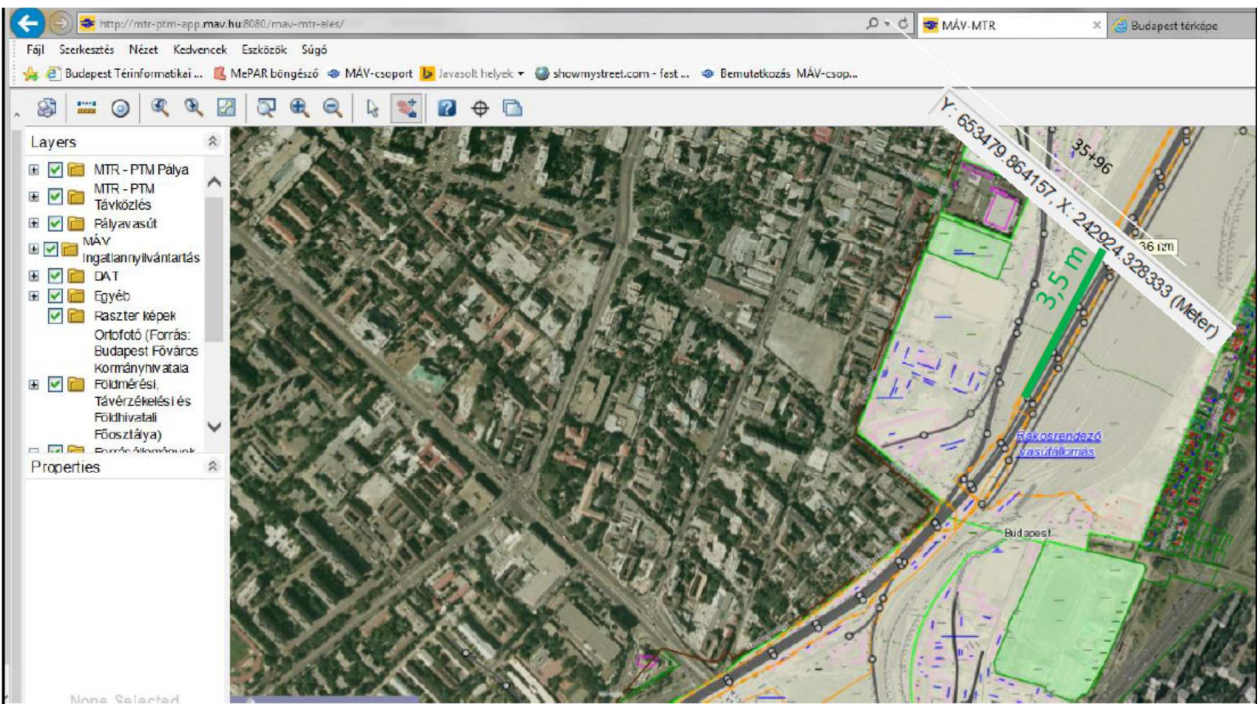
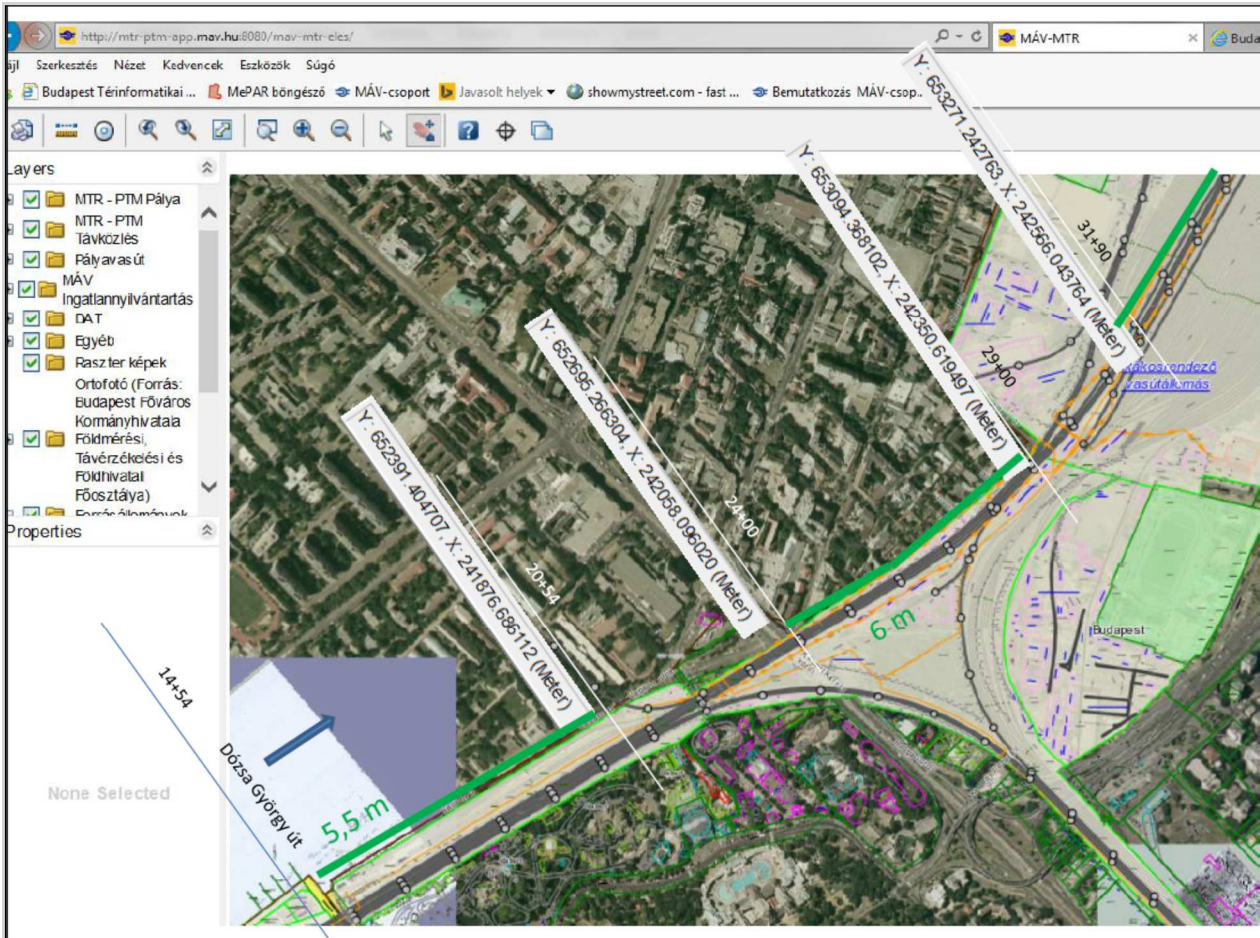

3.7.2 MELLÉKLET

A TERVEZETT ZAJVÉDŐ FALAK ELHELYEZKEDÉSE A 70. SZ. VASÚTI FŐVONAL MENTÉN

XIII. kerület Környezetvédelmi-fenntarthatósági Programja [TERVEZET!]

3.8.1.MELLÉKLET

AZ ALÁBBIKBAN HULLADÉKFAJTÁKAT ADHATJÁK LE A LAKOSOK A HULLADÉKUDVARBAN

Csomagolási hulladékok

papír: újságok, folyóiratok, füzetek, könyvek, hullámpapír, csomagolópapír, kisebb papírdobozok, kartondoboz

italos karton: tejes és gyümölcsleves tetrapak dobozok (csak kimosva)

műanyag: ásványvizes és üdítő PET palackok és azok lecsavart kupakjai, műanyag flakonok, műanyag szatyrok, fóliák

hungarocell: habosított polisztirol csomagolások

színes üveg: boros, sörös és pezsgős üvegek

fehér üveg: italos, befőtt és parfümös üvegek

fémdoboz: üdítő- és sörös dobozok, valamint konzervdobozok

Veszélyes ill. speciális kezelést igénylő hulladékok:

elektromos hulladék (pl.: mosógép, hűtőszekrény, mosogatógép, hajszárító, porszívó, vasaló, elektromos fűrész, fűnyíró stb.)

elektronikai hulladék (pl.: számítógép, nyomtató, monitor, mobiltelefon hifi berendezés, televízió, rádió, videokamera, fényképezőgép)

fénycsővek és világítótestek

szárazelemek és hordozható kis akkumulátorok

használt sütőzsiradék és göngyölege

fáradt olaj és göngyölege

A kerületi hulladékudvar nem vesz át kerti zöldhulladékot, építési törmelékot, festéket és göngyölegeit, lomot és autógumit.

3.8.2.MELLÉKLET

A TATAI U. 96. ALATTI LAKOSSÁGI HULLADÉKGYŰJTŐ UDVAR 2016. ÉVI ADATAI

Vegyes papír 56658 kg,

Tetrapack: 451 kg,

Fehér üveg: 4724 kg,

Színes üveg: 3986 kg,

Műanyag: 9468 kg,

Fém: 372 kg,

Szárzelem: 467 kg,

Akkumulátor: 2040 kg,

Elektromos: 16728 kg,

Sütőzsír: 1854 kg,

Sütőzsír göngyölege: 164 kg,

Fáradt olaj: 1026 kg,

Fáradt olaj göngyölege: 120 kg,

Elektronika: 33445 kg,

Fénycső világítótest: 710 kg.

(forrás: FKF Zrt.)

3.8.3.MELLÉKLET

A KERÜLETBEN MŰKÖDŐ HULLADÉKGYŰJTŐ SZIGETEK

1. Bodor u. 12. számmal szemben
2. Bulcsú u. 5.
3. Csángó u. 30.-36. sz. - Lehel u. felé
4. Faludi u. 24. számmal szemben
5. Gidófalvy Lajos u. 1.
6. Gyermek tér 7.
7. Gyöngyösi u. 11. számmal szemben
8. Mura u. 1. előtt
9. Tahi u.- Jász u. sarok(Penny Marketnél)
10. Tahi u. 22. számmal szemben (a Tomori köznél)
11. Teve u. 52. szám előtt
12. Tomori u. 29. szám előtt (Berettyó utca sarkánál)
13. Csizma utca (Frangepán utca sarkán, a főiskola mellett)
14. Visegrádi u. - Süllő utca sarok

3.8.4.MELLÉKLET

A KERÜLETBEN AZ ALÁBBI TÁRSASÁGOKNAK VAN HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI ENGEDÉLYE AZ ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI INFORMÁCIÓS RENDSZER ADATAI SZERINT

Határozat száma	Cég név	Engedély tárgya
14/008415-008/2016	Parkfenntartó-Kertészeti és Szolgáltató Kft.	Nem veszélyes hulladék szállítása
05/000882-004/2015	Parkfenntartó-Kertészeti és Szolgáltató Kft.	Nem veszélyes hulladék gyűjtése-javítás
05/000882-005/2015	Parkfenntartó-Kertészeti és Szolgáltató Kft.	Nem veszélyes hulladék gyűjtése-módosítás
05/003588-004/2017	Mahart-Passnave Személyhajózási Korlátolt Felelősségű Társaság	Nem veszélyes hulladék gyűjtése
05/036542-005/2011	Matt-Ker Kereskedelmi És Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Veszélyes hulladék begyűjtése
14/010359-043/2015	Rail Cargo Hungaria Árufuvarozási Zártkörűen működő Részvénytársaság	Nem veszélyes hulladék szállítása
14/010372-008/2015	Rail Cargo Hungaria Árufuvarozási Zártkörűen működő Részvénytársaság	Veszélyes hulladék szállítása
05/036835-010/2011	MK ALBINTRANSZ-2002 Szállítványozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Veszélyes hulladék begyűjtése
14/009888-010/2016	MK ALBINTRANSZ-2002 Szállítványozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Veszélyes és nem veszélyes hulladék kereskedelme
14/001414-004/2016	DeerGarden Kertészeti és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Nem veszélyes hulladék szállítása

forrás: <http://web.okir.hu/>

3.10.1. MELLÉKLET

A KERÜLETBEN MŰKÖDŐ ÖKO ISKOLÁK ILLETVE ÓVODÁK

ÖKO iskolák a kerületben:

- Csata utcai Általános Iskola
- Vizafogó Tagiskola
- Pannónia Általános Iskola
- Tomori Pál Tagiskola
- Herman Ottó Tagiskola

(örökös ÖKO iskola)

ÖKO óvodák:

- Gyermekkert tagóvoda
- Zöld Ág tagóvoda
- Pöttyös tagóvoda.

3.11.1. MELLÉKLET

A CIVIL KERÉKASZTAL CÉLJAI TÖBBEK KÖZÖTT

A helyi önkormányzattal együttműködve a kerületi civil közösségek koordinálása, működésük segítése, érdekeik képviselete.

A csatlakozó civil szervezetek közötti párbeszéd, együttműködés, információcsere biztosítása. A hasonló profilú szervezetek közötti kapcsolatok kialakításának segítése.

Közös rendezvények szervezése, pályázatok készítésének segítése, kiadványok létrehozása.

Rendszeres kapcsolattartás a civil szférát segítő állami, önkormányzati, gazdasági és társadalmi szervezetekkel, intézményekkel.

Szakmai háttér biztosítása a civil szervezeteket érintő helyi és országos határozatok, döntések előkészítéséhez és véleményezéséhez.

A régiós és a nemzetközi kapcsolatok kialakításának segítése.

Az Önkormányzat kiemelten támogatja az „alulról jövő” kezdeményezéseket, illetve támaszkodik a helyi közösségek, civil szervezetek munkájára (Levegő Munkacsoport és Magyar Kerékpáros klub a városfejlesztésben, Parlagrafű mentes Magyarországért Egyesület, Energiaközösségek).